

Østre Landsret
Præsidenten

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 20
1216 København K

Den 11/12-2013
J.nr. 40A-ØL-66-13
Init: cr

Justitsministeriet har ved e-mail af 29. oktober 2013 anmodet om Østre Landsrets bemærkninger til udkast om forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet).

Lovudkastet er i vidt omfang udtryk for en videreudvikling af den indsats mod bandekriminalitet, der blev gennemført ved lov nr. 501 af 12. juni 2009 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed, lov om fuldbyrdelse af straf m.v. og forvaltningsloven (Styrket indsats mod bandekriminalitet m.v.).

Østre Landsret gav i sin udtalelse om dette lovforslag (L 211) udtryk for en række betænkeligheder, herunder om anvendelse af minimumsstraf i straffelovens § 192 a, og at udkastet til straffelovens § 81 a og til retsplejelovens § 762, stk. 3, indeholdt vage begreber, som måtte give anledning til fortolkningsmæssige og bevismæssige vanskeligheder. Herudover bemærkede landsretten, at udkastet om varetægtsfængsling udgjorde et – principielt betænkeligt – brud med hidtidig tradition på området.

Landsretten bemærker, at de samme betænkeligheder gør sig gældende i mindst samme omfang med det foreliggende lovudkast.

Således indeholder en række bestemmelser i lovudkastet fortsat vage begreber om svært konstaterbare forhold, eksempelvis "gruppetilknytning" og "verserende voldelig konflikt", som må forventes i praksis at give anledning til fortolkningsmæssige og bevismæssige vanskeligheder.

Herudover finder landsretten det principielt betænkeligt, at frihedsberøvelse i form af varetægtsfængsling eller afskæring af prøveløsladelse ikke knytter sig til den pågældendes egne forhold eller de strafbare handlinger, som vedkommende er sigtet eller dømt for, men til forhold og handlinger, som den pågældende efter omstændighederne ikke har ansvar for eller indflydelse på.

Der lægges med lovudkastet op til bevarelse af minimumsstraffen i straffelovens § 192 a, til yderligere strafkærpelser og angivelse af ganske detaljerede strafpositioner i bemærkningerne. Landsretten finder det af afgørende betydning for domstolenes mulighed for at sikre en

tilstrækkelig nuanceret og proportional strafudmåling, at det – som tilfældet er i det foreliggende udkast – i bemærkningerne til lovforslaget fastslås, at straffastsættelsen beror på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og at det angivne straffniveau kan fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder.

Det fremgår af bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 39, stk. 3, at overtrædelse af vilkår efter denne bestemmelse som udgangspunkt skal medføre beslutning om genindsættelse, uanset at dette efter straffelovens § 40, stk. 2, nr. 3, forudsætter, at der foreligger særlige omstændigheder. Landsretten bemærker, at en sådan sanktion må forudsætte, at vilkårets nærmere omfang fremgår med en tilstrækkelig klarhed, herunder hvilke personer den pågældende ikke må omgås.

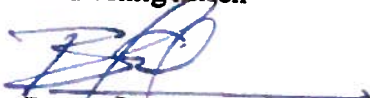
Landsretten skal endvidere bemærke, at det af lovudkastets bemærkninger fremgår, at kriminalforsorgen ved afgørelser om prøveløsladelse og fastsættelse af særlige vilkår herfor skal lægge politiets oplysninger uprøvet til grund. Derimod indeholder bemærkningerne ikke oplysninger om intensiteten af en domstolsprøvelse efter straffuldbyrdelseslovens § 112, nr. 6 og 7. Landsretten antager, at domstolene i givet fald vil skulle foretage en sædvanlig prøvelse af kriminalforsorgens afgørelser, herunder af det faktuelle grundlag for politiets og kriminalforsorgens vurderinger i sagerne. Landsretten finder, at det bør overvejes at indsætte en præciserende bemærkning herom i bemærkningerne til lovforslaget.

Landsretten skal til forslaget til retsplejelovens § 747, stk. 4, 2. pkt., bemærke, at det navnlig i sagskomplekser med flere sigtede og forsvarere efter omstændighederne vil kunne være vanskeligt i praksis at gennemføre anticiperet bevisførelse i form af afhøring inden for den fastsatte frist på 2 uger. Det bemærkes, at en afhøring, der er foretaget uden forsvarerens tilstedeværelse, efter omstændighederne ikke vil kunne udgøre det eneste eller afgørende bevis i en straffesag, jf. EMK artikel 6, og det bør overvejes at tilføje en bemærkning herom i bemærkningerne til lovforslaget.

Landsretten er enig i, at forslaget om hurtigere gennemførelse af udenretlig afhøring vil udgøre en merbelastning af domstolene. Landsretten kan herom henholde sig til udtalelsen af 9. december 2013 fra Dommerforeningen om dette lovudkast.

Landsretten finder i øvrigt ikke at burde udtale sig om lovudkastet, som indeholder forslag – herunder om straffskærper – af overvejende retspolitisk karakter.

Med venlig hilsen

Bent Carlsen

Vestre Landsret
Præsidenten

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen
Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

J.nr. 40A-VL-70-13
Den 12/12-2013

Justitsministeriet har ved brev af 29. oktober 2013 anmodet om eventuelle bemærkninger til et udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet).

Sagen har været forelagt landsrettens fagudvalg for strafferet og straffeprocess og rettens øvrige dommere, og jeg skal herefter udtale følgende:

Den foreslåede ændring af bestemmelsen i straffelovens § 81 a vil (fortsat) kunne give anledning til spørgsmål om afgrænsning af den personkreds, der er omfattet, men det vil lige som efter gældende ret bero på en konkret vurdering af de oplysninger, der fremkommer under sagen, herunder navnlig fra politiet, om der er ført bevis for, at en person er omfattet af bestemmelsen.

For så vidt angår de foreslåede ændringer af straffelovens § 192 a og våbenlovens § 10 samt de i øvrigt forudsatte gradueringer af straffniveauer har landsretten noteret sig, at det er anført i bemærkningerne, at den endelige fastsættelse af straffen fortsat henhører under domstolene.

I bemærkningerne til forslaget om, at retsplejelovens § 747, stk. 4, skal ændres, således at fristreglen fremover også vil gælde for anmodninger om anticiperet bevisførelse efter retsplejelovens § 747, stk. 2, som indeholder en begæring om anvendelse af stk. 4, er det anført, at det forventes, at anklagemyndigheden formentlig i vidt omfang vil benytte sig af muligheden for at fremsætte begæring om anvendelse af § 747, stk. 4. Det fremgår af lovforslaget, at det forventes, at ændringen af retsplejelovens § 747 vil medføre merudgifter

for domstolene på 2,5 mio. kr. årligt. Landsretten går ud fra, at domstolenes bevilling tilføres et tilsvarende beløb, idet det med de nuværende ressourcer ved domstolene i praksis vil kunne vise sig vanskeligt at overholde fristen.

Bemærkningerne til retsplejelovens § 747, stk. 4, kunne efterlade det indtryk, at det kan komme på tale at afholde et retsmøde efter denne bestemmelse, uden at forsvareren er til stede, fordi vedkommende ikke har mulighed herfor og ikke ønsker at lade sig repræsentere af en anden advokat. Der kan i den forbindelse peges på, at dette vil medføre, at der ikke kan domfældes på baggrund af den forklaring, vidnet har afgivet under den antciperede bevisførelse, hvis forklaringen reelt er det afgørende bevis, medmindre forsvareren senere får mulighed for at stille spørgsmål til vidnet.

Det er forudsat i lovforslaget, at politiets oplysninger skal lægges uprøvet til grund af kriminalforsorgen ved afgørelsen af spørgsmålet om udgang eller prøveløsladelse. Den endelige administrative afgørelse om nægtelse af prøveløsladelse efter straffelovens § 38, stk. 1, og § 41 vil som hidtil kunne kræves indbragt for domstolene efter reglerne i straffuldbyrdelseslovens § 112, nr. 6. Det bør i den forbindelse nævnes i forslaget, at såfremt kriminalforsorgens afgørelser indbringes for domstolene, vil politiets oplysninger blive undergivet en bevismæssig vurdering på lige fod med sagens øvrige oplysninger.

Jeg kan i øvrigt henvise til Dommerforeningens udtalelse af 9. december 2013.

Dette svar sendes efter anmodning alene til jm@jm.dk og med kopi til bl.a. Domstolsstyrelsen.

Der henvises til sagsnr. 3013-739-0084

Med venlig hilsen

Bjarne Christensen

Justitsministeriet

Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt til: strafferetskontoret@jm.dk

Store Kongensgade 1-3
1264 København K
Tlf. +45 70 10 33 22
Fax +45 70 10 44 55
post@domstolsstyrelsen.dk
CVR nr. 21-65-95-09
EAN-nr.5798000161184

J. nr. 2013-4101-0076-3

Sagsbeh. Vita Horneman
Dir.tlf. +45 99684243
Mail vkh@domstolsstyrelsen.dk

29. november 2013

Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet) – sagsnr. 2013-739-0084

Justitsministeriet har den 29. oktober 2013 anmodet Domstolsstyrelsen om en udtalelse vedrørende ovenstående udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf mv.

Domstolsstyrelsen har noteret sig, at det fremgår af udkastet, at ændringen af reglerne om anticiperet bevisførelse i retsplejelovens § 747, stk. 4, således at afholdelse af retsmøder med henblik på at sikre bevis efter reglen i retsplejelovens § 747, stk. 2, fremover skal ske snarest og så vidt muligt inden for 2 uger fra rettens modtagelse af anmodningen, forventes at medføre merudgifter for domstolene på 2,5 mio. kr. årligt. Der er pt. Ikke afsat midler på domstolenes budget til disse udgifter.

Domstolsstyrelsen skal pege på, at forslaget om ændring af straffelovens § 81 a og forslaget om skærpelse af straffen for ulovlig besiddelse af skydevåben m.v. vil kunne indebære, at spørgsmål om udvisning vil skulle behandles i flere sager mod udlændinge.

Disse sager er særligt ressourcekrævende, idet de dels kræver, at der afsættes længere tid til behandling i retten, dels kræver mere forberedelsestid og tid til domsskrivning. Endvidere er ankeprocenten erfaringsmæssigt meget høj i sager om udvisning.

Domstolsstyrelsen har imidlertid ikke tilstrækkeligt grundlag for at skønne over de konkrete merudgifter for domstolene, som de omtalte ændringer vil kunne medføre.

Afslutningsvis bemærkes, at en gennemførelse af forslaget vil medføre behov for tilpasning af tekster og vejledninger mv. i retternes

sagsbehandlingssystemer, hvorfor et vist tidsrum mellem vedtagelse og ikrafttræden vil være nødvendigt af hensyn til en hensigtsmæssig implementering af forslaget

Med venlig hilsen

Charlotte Münter

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen
Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

DATO 26. november 2013

JOURNAL NR.

RA-2013-510-0029

BEDES ANFORT VED SVARSKRIVELSE

SAGSBEHANDLER: LAL

RIGSADVOKATEN

FREDEKSHOLMS KANAL 16

1220 KØBENHAVN K

TELEFON 72 68 90 00

FAX 72 68 90 04

Ved e-mail af 29. oktober 2013 (sagsnr. 2013-739-0084) har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet).

I den anledning kan jeg oplyse, at lovudkastet efter anklagemyndighedens opfattelse indeholder nyttige initiativer i den fremadrettede bekæmpelse af rocker- og bandekriminalitet og i øvrigt ikke giver anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Ole Hasselgaard

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Dato: 27. november 2013
Journalnr.: 2013-000-180
Sagsbehandler: NFG

**POLITIOMRÅDET
NATIONALT EFTERFORSKNINGS-
CENTER (NEC)**
Polititorvet 14
1780 København V

Besøgsadresse:
Ejby Industrivej 125-135
2600 Glostrup

Tlf.: 33 14 88 88
Fax: 33 32 27 71
E-mail: nec@politi.dk
Web: www.politi.dk

Ved e-mail af 29. oktober 2013 har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet).

Som bekendt har Rigspolitiet været inddraget i Justitsministeriets overvejelser om behovet for yderligere initiativer til brug for indsatsen mod rocker- og bandekriminalitet. Rigspolitiet finder, at lovforslaget indeholder en række initiativer, som vil styrke politiets muligheder for at bekæmpe kriminalitet begået af rocker- og bandemiljøet.

Det bemærkes, at Rigspolitiets høringssvar efter aftale med Rigsadvokaten vedrører de dele af lovforslaget, der specifikt berører politimæssige spørgsmål, hvorimod Rigspolitiet ikke har behandlet spørgsmål af anklagemyndighedsmæssig karakter.

Rigspolitiet skal herudover afgive følgende bemærkninger til lovforslaget:

Ad § 1, 13. og § 3, 4.

1. På trods af tilføjelsen af afsnittet på side 156, 1. afsnit, 1. hele sætning, om, at der skal være tale om ammunition, der kan affyres med det pågældende skydevå-

ben, og ikke nødvendigvis ammunition, der er fabrikeret specifikt til skydevåbnet, ses denne præcisering dog ikke i fuldt omfang at være afspejlet i øvrige formuleringer i udkastet.

Følgende ændringer forslås derfor i tilslutning hertil:

Side 38, 1. hele afsnit, 3. linje: "...skydevåben med tilhørende ammunition..." bør erstattes af "...skydevåben sammen med ammunition".

Side 155, 5. hele afsnit, 4. linje: "...skydevåbnet samtidig besiddes med tilhørende ammunition..." bør erstattes af ".....skydevåbnet samtidig besiddes sammen med ammunition...".

Side 156, 1. hele afsnit, 5. linje: "...skydevåbnet samtidig besiddes med tilhørende ammunition...." bør erstattes af ".....skydevåbnet samtidig besiddes sammen med ammunition....".

Side 156, 3. hele afsnit, 1. linje: "tilhørende" slettes.

Side 156, 4. hele afsnit, 1. linje: "...skydevåben med tilhørende ammunition..." erstattes af ".....skydevåben sammen med ammunition...".

Side 156, 5. hele afsnit, 4. linje: "tilhørende" slettes.

Side 156, 5. hele afsnit, 5. linje: "...våben besiddes med tilhørende ammunition..." erstattes af "...våbnet besiddes sammen med ammunition....".

2. Side 31, 1. hele afsnit, næstsidste linje: "fjederbøsser" bør erstattes af "fjeder-våben".

3. Side 39, 4. hele afsnit: Det er Rigspolitiets opfattelse, at afsnittet bør præciseres, således at der gives eksempler på, hvad "særdeles farlige skydevåben" dækker over.

4. Side 45, 1. afsnit, 1. linje: Det er Rigspolitiets opfattelse, at anvendelsen af ordet "domfældelse" ikke er præcis, idet der ikke i førstegangstilfælde behøver at være tale om en domfældelse. Udenretlig vedtagelse af et bødeforelæg vil således være tilstrækkelig.

Med venlig hilsen

Svend Larsen
politidirektør

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt til: strafferetskontoret@jm.dk

29. november 2013

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2013-111-0057
Sagsbehandler
André Dybdal Pape
Direkte 3319 3223

Vedrørende høring over udkast til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet)

1. Ved brev af 29. oktober 2013 har Justitsministeriet sendt udkast til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet) og anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger hertil.

Ifølge udkastet § 2, nr. 1, foreslås § 115 a indsat som en ny bestemmelse i retsplejeloven.

Det følger af forslaget til § 115 a, at politiet kan videregive fortrolige oplysninger vedrørende personer, der er fyldt 18 år, til forældre eller andre, herunder familiemedlemmer, der har lignende tætte relationer til den pågældende person, hvis videregivelsen må anses for nødvendig som led i en kriminalitetsforebyggende indsats over for personen.

Datatilsynet finder, at denne bestemmelse giver anledning til *betænkeligheder* i forhold til beskyttelsen af de registreredes personers privatliv.

Datatilsynets nærmere begrundelse fremgår af det følgende.

2.1. Datatilsynet forstår, at der med bestemmelsen i § 115 a indføres en udtrykkelig hjemmel til at videregive fortrolige personoplysninger, og at denne bestemmelse skal fravige persondatalovens §§ 6-8. Datatilsynet forstår endvidere, at bestemmelsen ikke skal fravige persondatalovens øvrige bestemmelser, f.eks. proportionalitetsprincippet i § 5, stk. 3, eller sikkerhedsreglerne i § 41, stk. 3 og sikkerhedsbekendtgørelsen.¹

Det fremgår ikke umiddelbart, at Justitsministeriet har forholdt sig nærmere til, hvilke muligheder der er efter persondatalovens §§ 6-8 til at videregive oplysninger om en ung lovovertræder til den pågældendes forældre mv.

Det er imidlertid Datatilsynets umiddelbare opfattelse, at der ved formuleringen af § 115 a fastsættes en væsentligt lempeligere mulighed – end efter per-

¹ Der henvises til afsnit 9.3.1. i de almindelige bemærkninger til udkastet

sondataloven – for politiet til at videregive fortrolige, herunder følsomme, oplysninger om en ung lovovertræder til dennes forældre mv. Bestemmelsen indebærer dermed en forringelse af den beskyttelse, som i dag gælder for unge lovovertrædere, mod videregivelse af følsomme oplysninger om dem.

2.2. Det fremgår af bemærkningerne², at Justitsministeriet ved vurderingen af, om der bør tilvejebringes en særlig lovgivning i det foreliggende tilfælde, har lagt vægt på, at det er politiets vurdering, at det i visse tilfælde vil kunne have en gavnlig effekt at inddrage forældrene eller andre ressourcepersoner med lignende tætte relationer til en ung person, der har en løsere tilknytning til en kriminel gruppering, i den kriminalpræventive indsats over for den pågældende, herunder ved at videregive oplysninger om personens involvering i eksempelvis rocker- eller banderelateret kriminalitet.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne³, at forældrene mv. til en ung lovovertræder ofte stadig vil have en betydelig indflydelse på den unge – også selv om vedkommende er fyldt 18 år – og vil derfor potentielt kunne påvirke den unges adfærd i en positiv retning.

Det fremgår, at politiets vurdering er baseret på politiets erfaringer, der stemmer godt overens med SFI-rapportens⁴ portrættering af ungdommen.

Der henvises i øvrigt til en rapport fra Justitsministeriets Forskningskontor ”Første led i fødekæden? En undersøgelse af børn og unge i kriminelle grupper” fra 2011. Det fremgår, at der i rapporten er dokumenteret en tydelig sammenhæng mellem unges deltagelse i kriminelle grupper (af ikke organiseret art) og forældrenes manglende opsyn med dem, herunder forældrenes viden om, hvor deres børn er, hvad de laver, og hvem de er sammen med, når de ikke er hjemme. Det fremgår, at rapporten omhandler unge under 18 år, men at det antages, at det samme også gælder for unge over 18 år, der stadig bor hjemme hos forældrene.

Bestemmelsen er således baseret på politiets erfaringer og de to nævnte undersøgelser. Herudover fremgår der ikke nærmere oplysninger om baggrunden eller yderligere oplysninger om, hvordan politiet eller Justitsministeriet vurderer virkningen.

Datatilsynet finder det på den baggrund ikke umiddelbart godtgjort, at den foreslåede adgang for politiet til at videregive oplysninger er et proportionelt middel set i forhold til den nævnte forringelse af beskyttelsen af følsomme oplysninger om unge lovovertrædere.

Det fremgår desuden af bemærkningerne⁵, at kerneområdet for bestemmelsen vil være enkeltpersoner i aldersgruppen 18-25 år, men at bestemmelsen ikke

² Afsnit 9.3.1 i de almindelige bemærkninger

³ Se afsnit 9.2.1. i de almindelige bemærkninger

⁴ SFI-rapporten ”Børn og Unge i Danmark – Velfærd og Trivsel 2010” som henvist til i afsnit 9.2.1. i de almindelige bemærkninger

er begrænset hertil, så længe videregivelse kan anses for nødvendig som led i en kriminalitetsforebyggende indsats over for en person.

Datatilsynet finder det vanskeligt at se, at den foreslåede adgang for politiet til at videregive oplysninger om lovovertrædere over 25 år og lovovertrædere, der ikke er hjemmeboende, til deres forældre mv., er et proportionelt middel set i forhold til den forringelse, det indebærer for beskyttelsen af følsomme personoplysninger.

2.3. Det fremgår af bemærkningerne⁶, at politiet efter bestemmelsen vil få adgang til som led i en kriminalitetsforebyggende indsats at videregive fortrolige oplysninger om myndige enkeltpersoner til forældre eller andre, herunder familiemedlemmer, der har lignende tætte relationer til den pågældende, og som politiet vurderer, vil kunne påvirke personen i en positiv retning.

Det fremgår endvidere, at der alene vil kunne videregives de oplysninger, som er nødvendige for, at forældre mv. kan opnå en sådan viden om kriminalitetens omfang og karakter, at de vil være i stand til at vurdere situationen og have mulighed for at påvirke den pågældendes adfærd. Politiet vil desuden i hvert enkelt tilfælde skulle vurdere, om det konkret er nødvendigt at videregive de pågældende oplysninger om enkeltpersoner, for at forældre mv. er i stand til at udføre denne opgave, samt om der er grund til at antage, at netop den person, hvortil videregivelsen sker, vil kunne påvirke den unge i en positiv retning og derved bidrage til at forhindre, at den unge udvikler eller fortsætter en kriminel adfærd, herunder udbygger sin tilknytning til en kriminel gruppering.

Det fremgår desuden, at adgangen til at videregive oplysninger omfatter fortrolige oplysninger om den pågældende. Dette kan f.eks. vedrøre den unges stofmisbrug eller væsentlige sociale problemer. Det vil også – og i praksis formentlig navnlig – omfatte oplysninger om strafbare forhold, herunder eksempelvis om den unges kriminelle adfærd eller tilknytning til kriminelle grupperinger.

Det står på baggrund af det oplyste ikke Datatilsynet klart, hvorvidt det i praksis vil være muligt for politiet i en konkret situation at vurdere, om forældre eller andre med lignende tætte relationer til en ung lovovertræder vil kunne påvirke personen i en positiv retning, samt i hvilket omfang videregivelse af oplysninger er nødvendig for, at forældrene mv. kan påvirke den pågældende.

Datatilsynet finder, at denne usikkerhed rejser grundlæggende databeskyttelsesretlige spørgsmål om, hvorvidt videregivelse kan anses for nødvendigt og proportionelt.

⁵ Afsnit 9.2.2. i udkastets almindelige bemærkninger

⁶ Udkastets bemærkninger til § 2, nr. 1, og afsnit 9.2.2. i udkastets almindelige bemærkninger

2.4. Det fremgår af bemærkningerne⁷, at der ikke opstilles nærmere formkrav til politiets videregivelse af oplysninger. Politiet vil således kunne vælge den måde, der efter politiets opfattelse vil være mest effektiv i forhold til formålet med videregivelsen af oplysningerne.

Datatilsynet har noteret sig, at det som anført ovenfor under punkt 2.1. følger af bemærkningerne, at bestemmelsen ikke fraviger persondatalovens øvrige regler. Politiet vil således skulle iagttage persondatalovens § 41, stk. 3, og sikkerhedsbekendtgørelsen i forbindelse med eventuel videregivelse efter bestemmelsen.

3. Datatilsynet bemærker, at det angivne formål med bestemmelsen – kriminalpræventiv indsats – efter tilsynets opfattelse er sagligt og anerkendelsesværdigt.

Det er Datatilsynets vurdering, at den foreslåede bestemmelse indebærer, at politiet vil kunne videregive følsomme oplysninger om unge lovovertrædere til deres forældre mv. i væsentligt videre omfang end efter persondatalovens regler, samtidig med, at der ikke er sikkerhed for, at dette vil være egnet til at opnå det formål, der ønskes forfulgt hermed.

Det er på den baggrund Datatilsynets opfattelse, at forslaget om indsættelsen af § 115 a i retsplejeloven giver anledning til betænkeligheder i forhold til beskyttelsen af de registrerede personers privatliv.

Det er på den baggrund Datatilsynets vurdering, at bestemmelsen kun bør gennemføres, hvis vægtige samfundsmæssige hensyn taler herfor. Dette beror efter Datatilsynets opfattelse på en politisk vurdering.

Med venlig hilsen

Birgit Kleis
Kommitteret

⁷ Se reference i fodnote 4

Til Justitsministeriet

Vedrørende høring om initiativer mod rocker- og bandekriminalitet

I anledning af justitsministeriets høring af 29. oktober 2013 om initiativer mod rocker- og bandekriminalitet skal Foreningen udtale, at vi støtter initiativer, der kan modvirke, at personer føler sig tiltrukket af rocker- og bandemiljøet, og som understøtter motivationen til at forlade disse, hvis tilknytningen allerede er etableret.

Foreningen støtter derfor tanken om at anvende et fængselsophold til at motivere til bandeexit, ligesom et klart signal om ikke at tolerere disse gruppers adfærd og kriminalitet hilses velkommen.

Foreningen har dog den betænkelighed ved forslaget, at det erfaringsmæssigt ikke altid er helt nemt at få de fornødne informationer om rocker- bandetilhørsforhold, og at tilknytningen ikke altid kan vurderes præcist i forhold til intensitet og seriøsitet. De retsvirkninger af forslaget, der vedrører begrænsninger i mulighed for udgang og prøveløsladelse, kan derfor risikere at ramme mindre præcist. Der bør derfor være plads til en mere individualiseret vurdering, hvor der også kan tages hensyn til den pågældende indsatte udvikling i fængslet og de initiativer, der er taget af fængslet for at imødegå en tilbagevenden til rocker-bandemiljøet. Hvis dette ikke sker, vil de foreslåede initiativer kunne medvirke til at forhindre ellers fornuftige forløb med det formål at begrænse kriminaliteten og tilknytningen til rocker- bandemiljøet.

I den forbindelse bemærkes det, at det er en meget stor og krævende opgave at arbejde fængselsmæssigt med denne gruppe indsatte, og at en forstærket indsats med henblik på bandeexit vil kræve involvering af fængselsbetjente og andet fængselspersonale, der i dag ikke har den fuldt fornødne uddannelse til arbejdet.

Det ville være ønskeligt, hvis der kunne afsættes ressourcer til efteruddannelse af de medarbejdere i fængslerne, der, ud over de medarbejdere der i dag beskæftiger sig med exitprogrammerne, kunne medvirke til en yderligere professionalisering af denne vanskelige opgave.

På Foreningens vegne

Anne Marie Heckscher

Formand

KRIMINALFORSORGSFORENINGEN

Tilsluttet FTF og Centralorganisationen af 2010

KFF Postboks 5
2650 Hvidovre
Kff@Kff.dk
www.Kriminalforsorgsforeningen.dk

Hvidovre, den 30. november 2013.

Til Justitsministeriet

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet – "Fast Greb Om Banderne").

Justitsministeriet har den 29. oktober 2013 sendt udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf mv. i høring med anmodning om en udtalelse.

Lovforslaget har til formål at styrke den samlede indsats mod rocker- og bandekriminalitet gennem bedre instrumenter i den forebyggende og den retshåndhævende fase, samt gennem strafskærper og gennem skærpede regler om straffuldbyrdelsen.

Regeringen vil afsætte 200 millioner kroner over de næste fire år til initiativerne, hvoraf næsten halvdelen er afsat til en yderligere udvidelse af kriminalforsorgens lukkede fængselskapacitet.

Hertil skal det generelt bemærkes, at vi skal foreslå Regeringen at iværksætte tilsvarende frigørende aktiviteter, så den samlede fængselskapacitet ikke øges.

Det er med flerårsaftalen 2013-16 allerede vedtaget at udvide Kriminalforsorgens lukkede fængselskapacitet med 200 pladser.

Dobbelt straf til bandemedlemmer: Det skal ifølge forslaget være lettere at bruge den såkaldte bandebestemmelse, der kan give dobbelt straf for visse alvorlige forbrydelser. Det vil fremover være tilstrækkeligt, at lovovertrædelsen har baggrund i en 'konflikt', hvor der blot én gang tidligere er anvendt skydevåben mv. Den skærpede straftrussel skal ifølge Justitsministeriet imødegå, at konflikter optrappes eller genoptrappes. Aktører i bandekonflikt, der pågribes, vil under alle omstændigheder tilbageholdes af politiet og muligvis og blive varetægtsfængslet – dette uafhængigt af en skærpet straftrussel.

Dobbelt straf kan risikere at ramme personer med løsere tilknytning til rocker- og bandemiljøet og kan derfor indebære en konkret risiko for at ramme personer, der ikke er en del af rocker- eller bandemiljøet.

Længere straffe medfører flere i fængsel og som et led i den dynamiske sikkerhed og resocialiserende indsats er det i den forbindelse væsentligt at indtænke øget forsorgsfaglige og undervisningsfaglige indsatser. Hertil skal det bemærkes, at jo længere fængselsstraffe, der udstås,

jo vanskeligere er resocialiseringsopgaven.

Kriminalforsorgens fængsler og arresthuse har aktuelt nærværet 400 indsatte rocker- og bandemedlemmer. Vedtages nærværende lovforslag vil antallet yderligere stige. Sandsynligvis i omegnen af 100 indsatte rocker- og bandemedlemmer. Dette stiller bla. krav til øget sektionering.

Kriminalforsorgsforeningen anbefaler helt små bandesnit, således at det for de enkelte bandemedlemmer er vanskeligt "at føle sig" som en del af en bande, mens man tager ophold i Kriminalforsorgens institutioner. Det vil således udfordre tilhørsforholdet og sammenholdet i banderne. Dertil kommer, at det vil vanskeliggøre rekruttering af nye bandemedlemmer, samt minimere eventuel ny kriminalitet, der begås fra fængslet.

Anvendelse af minimumsstraffe bekymrer også os. Den grundlæggende respekt for domstolens rolle som den dømmende magt, bør ikke kompromitteres. Strafudmålingen bør altid bero på domstolens konkrete vurdering, således at et givent strafniveau konkret vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, såfremt der foreligger skærpende eller formildende omstændigheder.

Straffen for ulovlig besiddelse af skydevåben på offentlige tilgængelige steder skærpes. Straffen hæves fra i dag at være mindst 1 års fængsel til 1 år og 3 måneder i førstegangstilfælde for besiddelse af skydevåben på offentligt sted uden ammunition, og fængselsstraffen hæves til 1 år og 6 måneder, når der er tale om ulovlig besiddelse af skydevåben på offentligt tilgængelige steder med tilhørende ammunition.

Kriminalforsorgsforeningen støtter forslaget og håber, at det vil få bande- og rockermedlemmer til nøje at overveje konsekvenserne af at bære skarpladte våben. Hvorvidt det reelt vil være tilfældet er mere tvivlsomt, idet hovedparten af den kriminologiske forskning på området henviser til, at skærpede straffe i sig selv sjældent har præventive virkninger.

Prøveløsladelse for bandemedlemmer sløjfes: Udgang og prøveløsladelse af potentielle 'soldater' afskæres, når der foregår en voldelig konflikt mellem grupper af personer, og den indsatte har en stærk tilknytning til en af disse grupper.

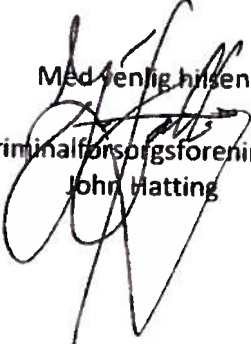
Kriminalforsorgsforeningen vurderer, at forslaget vil have en vis præventiv effekt, og vi anbefaler samtidig, at det i lovbemærkningerne nøje præciseres og afgrænses, hvornår bestemmelsen kan finde anvendelse. Dertil kommer, at mistede prøveløsladelser sandsynligvis vil medføre et ikke uvæsentligt antal *proforma* henvendelser til exit programmer.

Kriminalforsorgsforeningen støtter følgende initiativer:

- Prøveløsladte med en stærk tilknytning til en gruppe af personer, som tilsammen står bag omfattende og alvorlig kriminalitet og selv er idømt en længere fængselsstraf skal have forbud mod at have kontakt til andre fra samme gruppering, så længe den pågældende er prøveløsladt.

- Der skal iværksættes en *forsøgsordning* med anvendelse af elektronisk overvågning under prøveløsladelse eller udgang ved anvendelse af GPS-fodlænke.
- Zoneforbuddet skal kunne udvides fra 500 meter til 1.000 meter.
- Femdobling af dusører til meddelere. Grænsen for udbetaling af dusør til private personer, herunder meddelere, skal forhøjes fra 10.000 kr. til 50.000 kr.
- Flere bekymringssamtaler. Regeringen vil styrke indsatsen med gennemførelse af og opfølgning på samtaler med unge, som er i risiko for at blive rekrutteret til rocker- eller bande-grupper.
- Regeringen vil oprette en task force under Socialministeriet, som skal styrke kommunernes arbejde med børn og unge, som er i særlig risiko for at blive rekrutteret til rocker- og bande-grupper.
- Det skal være lettere at videregive fortrolige oplysninger. Reglerne skal ændres, så det fremover bliver muligt for politiet under visse betingelser at videregive fortrolige oplysninger om personer, der er fyldt 18 år, til deres forældre m.fl. som led i en kriminalpræventiv indsats.
- Der skal oprettes en pulje til finansiering af særlige exit-tiltag, herunder midlertidig og hurtig relokalisering, evt. fjernelse af tatoveringer og psykologiske test af ikke-registrerede exit-kandidater.
- Exit-indsatsen skal styrkes gennem flere ressourcer til politikredsens lokale exit-enheder med henblik på bl.a. tættere samarbejde og sparring med kommunerne.

Endelig skal det foreslås, at der snarligt nedsættes ekspertgruppe, der kan komme med anbefalinger til øget og mere fleksibel anvendelse af exit-tiltag og samarbejde myndigheder imellem.

Med venlig hilsen

 Kriminalforsørgsforeningen
 John Matting

Kriminalforsørgsforeningen

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen

strafferetskontoret@jm.dk

Fængselsforbundet
Hovedkontoret
Ramsingsvej 28 A
2500 Valby

Telefon 72 55 99 76
Fax 72 55 99 90
ff@faengselsforbundet.dk

København 18. november 2013
Journal nr. 19.03

Vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven mv. - initiativer mod rocker- og bandekriminalitet j.nr. 2013-739-0084

Fængselsforbundet er positive i forhold til at forstærke indsatsen i relation til såvel bekæmpelse som forebyggelse af rocker- og bandekriminalitet.

Forbundet skal imidlertid gøre opmærksom på, at den styrkelse af politi og domstole, der har fundet sted over de senere år allerede har betydet, at presset på fængslerne er øget markant. Brugen af alternative afsoningsmetoder, som samfundstjeneste og elektronisk fodlænke bliver ligeledes benyttet i stadig videre omfang. Sammenholdt har disse to parametre medført, at koncentrationen af gruppen af hårde kriminelle, der ikke er egnede til at afsone på andre måder, er steget i fængslerne.

P.t. sidder der således 370 rocker- og bandekriminelle i kriminalforsorgens institutioner, og der er en konstant overbelægning af de eksisterende pladser. Med en forhøjelse af strafferammen for bandekriminalitet må man forvente en yderligere koncentration af denne type indsatte i de danske fængsler.

Medlemmer af rivaliserende rocker- og bandefrakationer holdes som bekendt adskilt i de lukkede fængsler. Det forhold, at flere bandemedlemmer fremover vil skulle udstå længere straffe vil betyde, at rocker- og bandekriminelle vil blive samlet på afdelinger med indsatte fra samme grupperinger og dermed fylde endnu mere på de enkelte fængselsafdelinger – i endnu længere tid. Den enkelte rocker- eller bandegruppering vil på denne måde fremstå endnu stærkere på den enkelte fængselsafdeling og have bedre muligheder for at påvirke andre ikke-banderelaterede indsatte i en negativ retning.

Forbundet skal gøre opmærksom på, at der er en væsentlig risiko for, at de ressourcer der afsættes i bandepakken for at hindre rekruttering af nye medlemmer uden for fængslerne vil blive mere end udhulet ved at bandemedlemmerne får udvidede muligheder for at rekruttere nye medlemmer inden for murene.

De afsatte ressourcer kan således vise sig at være spildt, hvis rocker- og bandemedlemmerne ikke kan holdes adskilt fra andre grupper af indsatte under deres afsoning eller varetægtsophold.

Forbundet er naturligvis opmærksom på, at der i flerårsaftalen for Kriminalforsorgen er afsat ressourcer til såvel sektionering af negativt stærke indsatte som til 48 pladser på Statsfængslet Østjylland.

De afsatte ressourcer i flerårsaftalen er imidlertid end ikke tilstrækkeligt til at imødegå de problemer bandemedlemmerne allerede på nuværende tidspunkt

volder med den aktuelle indsats på området. Pengene blev desuden afsat på et tidspunkt, hvor der var behov for at rydde op i et massivt efterslæb af rocker- og badeproblemer.

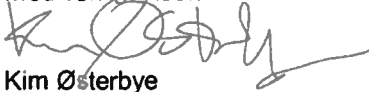
Fængselsforbundet skal gøre opmærksom på, at såfremt der er et reelt ønske om at begrænse rocker- og bandekriminaliteten forudsætter det dels bygningsmæssige tiltag, der kan adskille rocker- og bandemedlemmer fra de øvrige indsatte i fængsler og arresthuse, og dels kræver det mere personale på de enkelte afdelinger med rocker- og bandekriminelle til at monitorere de indsatte.

Kriminalforsorgen skal spare 63 mio. kr. på personale i den kommende flerårsaftaleperiode. Besparelserne vil betyde, at de indsatte i videre omfang vil blive overladt til sig selv.

Desto mere de rocker- og bandekriminelle overlades til sig selv, desto mere radikalisering og nyrekruttering vil man få. Det skal regeringen være opmærksom på.

Fængselsforbundet skal ligeledes pege på, at svenskerne har egentlige exit-afdelinger på fængslerne, hvilket også kunne være en mulighed i de danske fængsler.

Med venlig hilsen

Kim Østerby
forbundsformand

Høringssvar over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet).

Udfærdiget af faggruppen af socialrådgivere i kriminalforsorgen

Det er faggruppens opfattelse, at en stramning af initiativer mod rocker og bandekriminalitet vil medføre længere domme og stor indskrænkning af frihedsgoder – hvilket frygtes at gå ud over de indsattes resocialisering samt desuden at have en direkte afsmitning på det øvrige klientel i fængslerne. De lukkede fængsler er i forvejen udfordret med et stigende antal bandemedlemmer, der udøver et stort pres på de øvrige indsatte. Såfremt denne hårde kerne skal afsone længere tid og evt. uden frihedsgoder, frygtes det, at de vil blive endnu hårdere, idet de ikke har noget at miste. Der opfordres derfor til, at der ved foreslåede lovændringer ligeledes tages højde for behovet for mere personale på fængslerne samt ikke mindst oprettelse af egentlige bandeafdelinger, der kan håndtere omtalte klientel. Som virkeligheden ser ud i dag, findes der kun særafdelinger (negativt stærke afdelinger) for rockerne og ganske få bandegrupperinger, mens størstedelen af bandemedlemmerne afsoner i almindeligt fællesskab.

Der er ved lovændringerne lagt op til, at et givent rocker-bandevilkår vil være gældende i hele prøvetiden og at overtrædelse af vilkår vil medføre genindsættelse. Dette vil kræve store ressourcer af KIF bl.a. grundet øget kontrol fx GPS-fodlænke. Det vil ligeledes gå ud over relationen til den indsatte, da en stor del af arbejdet netop er at samtale omkring netværk og miljø og hvem de færdes med – hvilket ikke længere vil kunne ske, da prøveløsladelse vil indebære at det enkelte medlem ikke må have kontakt med de andre medlemmer, hvorfor de formentlig ikke ønsker at tale åbent om deres forhold.

Faggruppen finder det endvidere problematisk, at der med den nye lovændring vil kunne ske en udvidelse af det klientel der bliver målgruppen, til også at omfatte dem med løsere tilknytning og ikke som nu; kun de registrerede rocker og bandemedlemmer. Det står endvidere beskrevet, at fængslerne kan være med til at fastlægge dette. Faggruppen ser dog dette som særdeles skrøbeligt og anbefaler i så fald en central enhed, der varetager alle disse sager i fængslerne, således kriterierne bliver de samme. Da mange af bandemedlemmerne i dag afsoner på almindelige fællesskabsafdelinger, vil de have deres naturlige gang sammen med de øvrige indsatte – så hvor meget skal der til, før at de "almindelige indsatte" pludselig bliver registreret med en "løs tilknytning"?

Sådan som Exit fungerer i dag, er det kun de registrerede medlemmer der tilbydes Exit. Dem i gråzonen (løst tilknyttet), vil altså kunne blive ramt af stramningerne, men ikke tilbudt hjælp til at komme ud af det. Det mener faggruppen, at der må findes en løsning på!

Klagemulighederne vil fremover blive indskrænket, idet der er lagt op til, at afslag ikke længere kan indsendes som uenighedssag til Direktoratet for Kriminalforsorgen, men kun domstolsprøves. Faggruppen frygter, at dette vil gå alvorligt ud over den enkelte indsattes retssikkerhed. En domstolsprøvelse kan for mange være et stort skridt og vil formentlig afholde nogle fra at klage – ikke mindst grundet frygten for ikke at blive bevilliget fri proces. Faggruppen er ligeledes bekymret for, at der er lagt op til, at afgørelsen ligger hos politiet. Sådan som virkeligheden ser ud i dag, er der mange sager, hvor politiet svarer negativt på en prøveløsladelse, men hvor der ikke alene er taget stilling til bandetilknytningen og den aktuelle konflikt, som det er hensigten, men også øvrige forhold, som alene er kriminalforsorgens vurdering. Faggruppen ser en risiko for, at disse sager lander mellem 2 stole eller vil blive trukket i langdrag, såfremt de skal afgøres

ved en domstol. Det er endvidere fængslernes erfaring, at der er stor forskel på de forskellige politikredse i forhold til deres vurdering af, hvornår der verserer en konflikt – det er endda sket, at der er kommet to høringer fra samme kreds (på samme sag), men med hvert sit resultat!

Faggruppen finder det vigtigt at understrege, at prøveløsladelse ses som en væsentlig del af resocialiseringen. Det forebyggende arbejde påbegyndes under afsoningen og det skønnes væsentligt, at der følges op på dette i forbindelse med en løsladelse. Både tilsyn og særvilkår er en støtte og motivation til et kriminalitetsfrit liv og er ligeledes medvirkende til et forebyggende sigte.

Hvis de indsatte med rocker og bandetilknytning oplever, at deres frihedsgoder indskrænkes, er der en risiko for, at miljøet i fængslerne bliver hårdere, herunder at rocker og bandemedlemmerne ikke kan se nogen fordel ved at opføre sig godt (følge reglerne). Det vil ligeledes kunne have en afsmittende virkning på de indsatte, der er misbrugende af euforiserende stoffer. I dag stopper mange indsatte deres misbrug, hvis de fx har udsigt til udgang. Hvis dette ikke er en mulighed, ses der fra mange indsatte ingen grund til dette, hvilket igen forværrer miljøet.

Faggruppen frygter at frigang risikerer helt at forsvinde fra denne målgruppe, da det vil være vanskeligt at få sådanne forløb etableret, hvis der hele tiden er en overhængende fare for, at tilladelsen tilbagekaldes, såfremt der opstår konflikter i medlemmets gruppe – uden medlemmets medvirken. Derved er der ingen reel mulighed for udslusning, da de registrerede rocker og bandemedlemmer ej heller kan komme i åbent fængsel eller blive udstationeret. Manglende udgang vil ligeledes vanskeliggøre den gode løsladelse.

Det er faggruppens frygt, at med de nye initiativer mod rocker og bandekriminalitet, vil den hårde gruppe blive endnu hårdere. Den vil med stor risiko lukke sig om sig selv, hvilket vil fastholde en kriminel tankegang og medføre øget kriminalitet i rocker og bandegrupperingerne.

På faggruppens vegne,

Mette Westergaard Knudsen

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1266 København K

Dato: 9. december 2013

Ved e-mail af 29. oktober 2013 har Justitsministeriet anmodet om Dommerforeningens bemærkninger til udkast til forslag om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet.)

Dommerforeningen skal indledningsvis henvise til sit høringssvar af 21. april 2009 til L 501 af 12. juni 2009, hvor den særlige strafskærpelsesbestemmelse i straffelovens § 81 a blev indført, hvor strafferammen i straffelovens § 192 a, stk. 1, blev forøget fra 4 til 6 år, og hvor der blev indført minimumsstraf i nævnte bestemmelse. Dommerforeningen kan henholde sig til det nævnte høringssvar og bemærker, at de samme overvejelser og betænkeligheder fuldt ud gør sig gældende med det foreliggende lovudkast.

Med det foreslåede lovforslag ønsker regeringen at skærpe straffen for besiddelse af skydevåben og udvide området for anvendelsen af strafskærpelsesbestemmelsen i straffelovens § 81 a, ligesom regeringen blandt andet ønsker at afskære rocker- og bandemedlemmer for udgang og prøveløsladelse, når gruppen deltager i eller har deltaget i en voldelig konflikt med en anden gruppe.

Fastsættelse af, hvad der er strafbart, og fastlæggelse af strafferammerne henhører under den lovgivende magt, og Dommerforeningen udtaler sig principielt ikke om sådanne spørgsmål. I høringssvaret af 21. april 2009 udtalte Dommerforeningen sig imidlertid imod indførelsen af minimumsstraf i straffelovens § 192 a, og man har ved tidligere lejligheder udtalt sig imod, når lovgiver er forfaldet til en meget detaljeret beskrivelse af straffastsættelsen i forarbejderne.

Bestemmelsen om minimumsstraf i straffelovens § 192 a, stk. 1, føres uændret videre, og lovforslaget beskriver detaljeret straffastsættelsen i forskellige situationer og i første, anden og tredje gangs tilfælde.

Det er fortsat Dommerforeningens opfattelse, at minimumsstraf og fastlæggelse af straf i forarbejderne medvirker til at forskyde balancen mellem den lovgivende og den dømmende magt. Erfaringen har da også vist, at ikke mindst den detaljerede straffastsættelse i forarbejderne har ført til situationer, hvor der ikke dømmes i overensstemmelse med lovgivers intentioner.

Dommerforeningen bemærker dog, at straffastsættelsen fortsat beror på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og at det angivne straffniveau kan fraviges i op og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpene eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kap. 10.

Dommerforeningen finder den ændrede bestemmelse i retsplejelovens § 769, stk. 2, om varetægtsfængsling efter dom principiel betænkelig, idet varetægtsfængslingen fremover ikke alene vil knyttet til den pågældendes egne forhold eller de strafbare handlinger, vedkommende er dømt for, men også til forhold og handlinger, som den pågældende efter omstændighederne ikke har ansvar eller indflydelse på.

Den ændrede affattelse af straffelovens § 81 a, hvorefter anvendelsesområdet foreslås mærkbart udvidet, må forventes at føre til en omfattende bevisførelse i retten af, om forholdet er omfattet af bestemmelsen eller ej. Den meget brede beskrivelse i forarbejderne vanskeliggør bevisførelsen, og hertil kommer, at afgørelsen af, om den tiltalte er omfattet af personkredsen i § 81 a, udover en højere straf må forventes at få en række konsekvenser, eftersom netop bande- og rockermedlemmer efter lovforslaget begrænses i adgangen til udgang og prøveløsladelse.

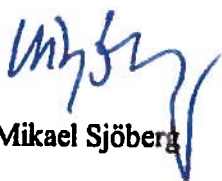
Den udvidede brug af retsplejelovens § 747 forhør vil utvivlsomt føre til et væsentligt øget pres på navnlig retterne i og omkring København, i Aarhus og i Odense, hvor der føres særlig mange bande- og rockersager. Der er i disse sagskomplekser ofte flere sigtede og flere forsvarere, hvilket i praksis vil vanskeliggøre en hurtig berømmelse, idet en afhøring uden forsvarerens tilstedeværelse ikke vil kunne udgøre det eneste eller afgørende bevis i en straffesag, jf. EMK artikel 6.

De skærpede strafferammer vil i sig selv formentlig også føre til flere nævningesager.

Da lovforslaget ydermere giver mulighed for yderligere varetægtsfængsling end i dag, er de økonomiske virkninger, lovforslaget forventes at medføre for domstolene, efter Dommerforeningens opfattelse skønnet meget for lavt.

I øvrigt giver lovforslaget ikke anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Mikael Sjöberg

dommerfuldmægtigforeningen

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen
Slotholmsgade 10
1216 København K.

Sønderborg, den 24. november 2013

Vedr. Deres sagsnr. 2013-739-0084.

Justitsministeriet har ved brev af 29. oktober 2013 anmodet om Dommerfuldmægtigforeningens eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf m.v.

Foreningen skal i den anledning meddele, at foreningen ikke har bemærkninger.

Dette høringsvar sendes elektronisk til: strafferetskontoret@jm.dk.

På foreningens vegne,

Jacob Hinrichsen

Høringsansvarlig
Dommerfuldmægtigforeningen

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen
1216 København K

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet)

Ved e-mail af 29. oktober 2013 har Justitsministeriet anmodet Det Kriminalpræventive Råd om eventuelle bemærkninger til ovennævnte udkast til lovforslag.

26. november 2013

DKR-nummer:
13-131-0375
Sagsbehandler:
Al
al@dkr.dk

Det Kriminalpræventive Råd (DKR) skal indledningsvist bemærke, at det er positivt, at der med initiativerne sættes øget fokus på forebyggelse og bekæmpelse af rocker- og bandekriminalitet.

Forebyggende initiativer

DKR bakker op om, at der nedsættes en Task Force under Social- Børne- og Integrationsministeriet, der skal styrke det kommunale arbejde med børn og unge, der er i særlig risiko for at blive rekrutteret til rocker- og bandemiljøet. DKR stiller gerne vores generelle, forskningsbaserede viden til rådighed til Task Forcens arbejde.

Tidlige forebyggende indsatser er et væsentligt element i den kriminalitetsforebyggende indsats. Bekymringssamtaler med unge, der er i risiko for at blive rekrutteret til rocker- eller bandegrupperinger, kan ligeledes være et element i den tidlige forebyggende indsats, og DKR ser derfor frem til resultaterne af den igangværende evaluering af bekymringssamtaler.

DKR finder den i retsplejelovens § 115 foreslåede bestemmelse vedrørende Politiets mulighed for videregivelse af personlige oplysninger om personer, der er fyldt 18 år, til forældre, familiemedlemmer og andre med tætte relationer til den unge betænkelig. Indsættelsen må efter DKR's opfattelse ses i sammenhæng med Politiets "Pulling-Levers" strategi, der baserer sig på en helhedsorienteret og individfokuseret indsats i forhold til bekæmpelse og forebyggelse af bandekriminalitet.

Ved at videregive fortrolige oplysninger om en myndig person er der risiko for en marginalisering af kriminelle ved at tilsidesætte grundlæggende

borgerrettigheder for denne gruppe. Vi skaber et A-hold og et B-hold, der kan modvirke de bestræbelser, som vi i øvrigt søger at fremme med exit-programmer.

Side 2

Prøveløsladelse

I forhold til forslaget om skærpet udgang og prøveløsladelse af personer, som indgår i en verserende voldelig konflikt mellem grupper af personer, eller hvis den dømte har en stærk tilknytning til en af disse grupper, er det efter DKR's opfattelse væsentligt, at Politiets skøn tager højde for det resocialiserende aspekt i forbindelse med prøveløsladelse. Hvis den unge for eksempel skal prøveløslades med henblik på ordinær beskæftigelse og selvforsørgelse bør dette element veje tungt i vurderingen.

Exit

DKR støtter op om en styrkelse af exit-indsatsen. Det er vigtigt i forhold til forebyggelsen af rocker- og bandekriminalitet, at der løbende er fokus på, at exit-indsatserne virker, og at personer, der ønsker at forlade rocker- og bandegrupper, tilbydes den nødvendige hjælp og rådgivning, hvis de henvender sig til myndighederne med et ønske om at forlade miljøet.

DKR skal derudover pege på, at den styrkede indsats, bør bakkes op af det resocialiserende arbejde i fængslet og arbejdet med den gode løsladelse, så personer med tilknytning til rocker- og bandemiljøet kan støttes i at forlade banderne og rekrutteres til samfundet.

Herudover mener DKR generelt, at er det vigtigt at sætte tidligt ind og forebygge eksklusionsprocesser, før de unge fristes til optagelse i bandefællesskaberne. Som samfund har vi en opgave i at sikre, at der findes reelle og positive alternative fællesskaber til rocker- og bandemiljøet, som de unge kan tilbydes. Derfor ser vi også frem til Social-, Børne- og Integrationsministerens kommende Forebyggelsespakke.

DKR ser også frem til resultatet af den igangværende evaluering af Exit-programmer.

DKR har i øvrigt ikke bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Med venlig hilsen

Anna Karina Nickelsen
Sekretariatschef

Fra: HK Landsklubben Danmarks Domstole.txt
Sendt: Kate Kengen [KAKE@domstol.dk]
Til: 26. november 2013 16:29
Emne: £Strafferetskontoret (951s18)
Høring - sagsnr. 2013-739-0084

HK Landsklubben Danmarks Domstole har modtaget ovennævnte til høring.

Det nævnes, at en hurtigere gennemførelse af indenretlig afhøring forventes at ville medføre merudgifter for domstolene på 2,5 mio. kr. årligt.

Det må forventes, at såfremt forslaget vedtages, afsættes de forventede merudgifter på domstolenes budget.

Vi har ingen bemærkninger i øvrigt.

Med venlig hilsen
Kate Kengen
HK Landsklubben Danmarks Domstole

Foreningen af offentlige anklagere.txt
Fra: JIO001@politi.dk
Sendt: 26. november 2013 16:13
Til: Justitsministeriet
Emne: SV: Udsendelse af høring -
2013-739-0084

Til Justitsministeriet

På vegne af Foreningen af Offentlige Anklagere kan jeg oplyse, at foreningen ikke har nogen bemærkninger til lovforslaget, der er sendt i høring.

Med venlig hilsen

Jens Ingerslev Olsen
Medlem af bestyrelsen
Senioranklager
Midt- og Vestsjællands politi
Advokaturen for organiseret kriminalitet
Mobil: 7213 2405
Fax: 4633 1487
E-mail: jio001@politi.dk

Fra: Justitsministeriet [mailto:jm@jm.dk]
Sendt: 15. november 2013 14:07
Til: Scharf, Line
Cc: David Neutzsky-wulff; Kirsas Reinholt
Emne: Udsendelse af høring - 2013-739-0084

Se venligst vedhæftede filer

Beklager den sene fremsendelse
(genfremsendelse af høring af 29. oktober 2013)

Med venlig hilsen

Fælles service
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt pr. mail: jm@jm.dk

Journalnr. 2013-00957
2. december 2013
HB/mk

Vedrørende sags nr.:2013-739-0084/949325 - Høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf mv.

Justitsministeriets har i skrivelse anmodet om Politiforbundets eventuelle bemærkninger til ovennævnte forslag.

Politiforbundet hilser initiativerne velkommen og forbundet har ikke bemærkninger til den relevante opstramning / præcisering af lovbestemmelserne.

På forbundets vegne - og med venlig hilsen

Hans Bundesen
Seniorkonsulent

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Att.: Strafferetskontoret

KL's Høringssvar – Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet

KL har modtaget udkast til ovenstående lovforslag.

KL har ingen bemærkninger til lovforslagets indhold hvad angår de strafferetslige tiltag.

KL vil i stedet gøre opmærksom på den nationale exitstrategi, og de forbyggende tiltag, der ligger under exitprogrammet. I den forbindelse er det glædeligt, at der er afsat 21,7 millioner i perioden 2013-2016 til bandeexit og mentorforløb.

Det er KL's opfattelse, at der i forlængelse af dette lovforslag, er behov for yderligere initiativer. bl.a. på andre relevante lovområder. Dette for mest hensigtsmæssigt, at kunne løse både den midlertidige og den permanente realokering som er nødvendig for de fleste af de bandemedlemmer, der kommer ind i exitprogrammet.

KL skal her henvise til de konstruktive drøftelser, der allerede har været i regi af Justitsministeriet. KL fremsender meget snart konkrete forslag til indholdet i det videre arbejde med exit-programmet. KL ser i forlængelse heraf frem til, at Justitsministeriet nedsætter en arbejdsgruppe, der kan tage fat på opgaven..

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Tina Wahl', written in a cursive style.

Tina Wahl

Den 25. november 2013

Sags ID: SAG-2013-00929

Dok.ID: 1777468

RAF@kl.dk

Direkte 3370 3486

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 1/1

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 26. november 2013
SAGSNR.: 2013 - 3381
ID NR.: 265288

strafferetskontoret@jm.dk

Høring - over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet)

Ved e-mail af 29-10-2013 har Justitsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast.

Advokatrådet har følgende bemærkninger:

Advokatrådet kan indledningsvist henvise til vedlagte høringssvar dateret henholdsvis 22. og 27. april 2009 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven mv. (styrket indsats mod bandekriminalitet mv.).

Med det foreliggende lovforslag ønsker regeringen blandt andet at skærpe straffen for besiddelse af skydevåben, regeringen vil gøre det lettere at bruge den såkaldte bandebestemmelse, der kan give dobbelt straf for alvorlig rocker- og bandekriminalitet, ligesom regeringen ønsker at afskære f.eks. fængslede rocker- og bandemedlemmer fra udgang og prøveløsladelse, når deres gruppe deltager i en voldelig konflikt med en anden gruppe.

Advokatrådet har følgende bemærkninger:

Advokatrådet udtaler sig principielt ikke om strafferammer eller straf. Som anført i Advokatrådets høringssvar fra 2009 er indførelsen af minimumsstraffe et skred i relation til den tredeling af magten, som udgør grundstenen i et demokratisk samfund. Det er essentielt, at lovgiver respekterer, at det tilkommer domstolene, efter inddragelse af sagens konkrete omstændigheder, at tage stilling til straffastsættelsen i den konkrete sag. Straffen for besiddelse af skydevåben og knive samt overtrædelse af reglerne for zoneforbud bør ikke være deltaljeret beskrevet i forarbejderne.

Fastsættelse af straf bør altid bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne

fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Med hensyn til ændring af straffelovens § 81 a er det Advokatrådets opfattelse, at bestemmelsen i de konkrete situationer fortsat giver anledning til betydelig fortolkningstvivl. Da bestemmelsen lægger op til en fordobling af den ellers forskyldte straf er, dette betænkeligt.

For så vidt angår forslagene om at ændre adgangen til udgang og prøveløsladelse på en række områder skal Advokatrådet særligt påpege, at det er betænkeligt, at skærpelsen også vil betyde, at de udgangsvilkår, som i dag anvendes over for personer med tættere tilknytning til rocker- og bandemiljøet, udvides til også at omfatte visse dømtede, som har en løsere tilknytning til rocker- eller bandemiljøet, og som derfor i dag ikke rammes af de pågældende vilkår. Det er ganske usikkert, hvad der ligger i "løsere tilknytning til rocker- eller bandemiljøet". Der er således en ikke ubetydelig risiko for, at skærpelsen vil ramme personer, der ikke er en del af rocker- eller bandemiljøet.

Desuden foreslås det at ændre reglerne om anticiperet bevisførelse i retsplejelovens § 747, stk. 4, således at afholdelse af retsmøder med henblik på at sikre bevis efter reglen i retsplejelovens § 747, stk. 2, fremover skal ske snarest og så vidt muligt inden for 2 uger fra rettens modtagelse af anmodningen, såfremt der fremsættes begæring herom. Det vil bl.a. kunne forbedre mulighederne for, at man når at afhøre vidner i sager med tilknytning til rocker- og bandemiljøet i retten, før de eventuelt måtte blive truet med vold mv. til ikke at afgive forklaring under hovedforhandlingen.

Advokatrådet mener, at det er vigtigt at understrege, at udgangspunktet er og må være, at vidner føres umiddelbart for den dømmende ret. Hovedforhandling i sagen bør derfor afholdes så hurtigt som muligt. I de situationer hvor indenretlig afhøring kommer på tale, er det helt afgørende, at den beskikkede forsvarer skal have en reel mulighed for at møde personligt, ligesom sigtede skal have lejlighed til at være til stede i retten. Bemærkningerne i lovforslaget om, at den beskikkede forsvarer eventuelt kan møde ved anden advokat, ændrer ikke på, at hensynet til, at den beskikkede forsvarer kan møde personlig (og selv foretage kontraafhøring) vejer tungere end overholdelse af en tidsfrist på 2 uger.

Regeringen vil forhøje grænsen for udbetaling af dusør til private personer, herunder meddelere, fra 10.000 kr. til 50.000 kr. og lette den administrative procedure for udbetaling.

Advokatrådet finder, at udbetaling af dusører kan være retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, da modtagelsen af en dusør på op til 50.000 kr. i sig selv kan være et incitament til at afgive en forklaring, som måske kan være urigtig. Forslaget bør derfor genovervejes.

Advokatrådet

Med venlig hilsen

Torben Jensen

LANDSFORENINGEN AF FORSVARSADVOKATER

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Via e-mail strafferetskontoret@jm.dk

FORMAND :
HENRIK STAGETORN
ST. STRANDSTRÆDE 21
1255 KØBENHAVN K
TLF. 33 12 46 11
FAX 33 12 84 45
E-MAIL: HS@SWLP.DK

SEKRETARIAT :
AMAGERTORV 11, 3.
1160 KØBENHAVN K
TLF. 33 15 01 02
GIRO 735 02 01
FAX 33 32 41 44

26. november 2013

2013-739-0084, Høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet)

Ved e-mail af 29. oktober 2013 har Justitsministeriet anmodet Landsforeningen af Forsvarsadvokater om bemærkninger til ovennævnte udkast.

Landsforeningen påpegede i april 2009 i forbindelse med afgivelse af høringssvar vedrørende to udkast til forslag til lov om ændringer af straffeloven, retsplejeloven, politiloven, våbenloven og fuldbyrdelsesloven (Styrket indsats mod bandekriminalitet m.v.) en lang række betænkelige forhold.

Landsforeningen finder også, at de nye initiativer på en lang række punkter er betænkelige og kan udtale følgende i forhold til de enkelte punkter i det nye lovforslag:

Ændring af straffelovens § 81 a:

Det foreslås at ændre straffelovens bestemmelse om fordobling af straffen for visse alvorlige forbrydelser (§ 81 a) med henblik på at give denne bestemmelse et bredere anvendelsesområde. Bestemmelsen kan i dag kun anvendes, når en af de omfattede forbrydelser begås med baggrund i et gensidigt opgør, som foregår mellem grupper af personer, og hvor der flere gange som led i opgøret er anvendt skydevåben mv. Det foreslås at fjerne kravene om, at konflikten mellem grupperne skal have karakter af et "opgør", at begge grupper skal have udført angreb som led i konflikten ("gensidigt"), at konflikten skal være verserende ("som foregår"), og at der skal være anvendt skydevåben mv. mere end én gang som led i konflikten ("flere gange").

Landsforeningen skal overordnet bemærke, at fastsættelse af straf henhører under domstolene og ikke bør detailreguleres af Folketinget. Fastsættelse af straf bør altid bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Landsforeningen er både i forhold til straffelovens § 81 a i bestemmelsens nuværende form og i forhold til de foreslåede ændringer meget kritisk. Der er fortsat tale om en upræcis bestemmelse. Da bestemmelsen lægger op til en fordobling af straffen, er det særdeles vigtigt, hvis man ellers vil detailregulere straffastsættelsen, at det er helt klart, hvilke situationer bestemmelsen tager sigte på.

Skærpelse af straffen for ulovlig besiddelse af skydevåben mv.:

Det foreslås at indføre en øget graduering af strafudmålingen i sager om ulovlig besiddelse af skydevåben omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, således at der udmåles en skærpet straf, når skydevåbnet besiddes på offentligt tilgængeligt sted, og at straffen skærpes yderligere, når der samtidig besiddes ammunition til skydevåbnet.

Det forudsættes i lovforslaget, at der ved strafudmålingen efter straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, fremover tages udgangspunkt i nedenstående straffniveauer:

Ulovlig besiddelse af skydevåben uden ammunition, der kan affyres med skydevåbnet på offentligt tilgængeligt sted forudsættes i førstegangstilfælde som udgangspunkt straffet med ubetinget fængsel i 1 år og 3 måneder. I gentagelsestilfælde forudsættes straffen som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel mellem 1 år og 8 måneder og 2 år.

Ulovlig besiddelse af skydevåben med ammunition, der kan affyres med skydevåbnet på offentligt tilgængeligt sted forudsættes i førstegangstilfælde som udgangspunkt straffet med ubetinget fængsel i 1 år og 6 måneder. I gentagelsestilfælde forudsættes straffen som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel mellem 2 år og 2 år og 6 måneder.

Hvis der er tale om ulovlig besiddelse af særdeles farlige skydevåben på offentligt tilgængeligt sted, forudsættes straffen i førstegangstilfælde som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel mellem 2 år og 2 år og 6 måneder, når våbnet besiddes uden tilhørende ammunition, og ubetinget fængsel mellem 2 år og 6 måneder og 3 år, når våbnet besiddes med tilhørende ammunition. Det forudsættes endvidere, at der i gentagelsestilfælde sker en betydelig skærpelse af straffen.

Landsforeningen mener som ovenfor anført, at strafudmåling er domstolenes opgave. Det er en uskik, at Folketinget ønsker at detailregulere strafudmåling i de enkelte sagstyper. Som anført ovenfor har domstolene mulighed for at tage hensyn til omstændighederne i den enkelte sag – både i skærpende og formildende retning jf. straffelovens kap. 10.

Skærpelse af straffen for ulovlig besiddelse af knive på offentligt tilgængelige steder mv.:

Desuden foreslås en skærpelse af straffen for ulovlig besiddelse af knive på offentligt tilgængelige steder mv., således at der i almindelighed idømmes hårdere straffe i tredjegangstilfælde eller derover. Det forudsættes, at der ved strafudmålingen for ulovlig besiddelse af knive efter våbenlovens § 10, stk. 2, jf. § 4, stk. 1, fremover i tredjegangstilfælde (det vil sige tilfælde, hvor der to gange tidligere er sket domfældelse) – både for lovovertrædere over og under 18 år – som udgangspunkt fastsættes en ubetinget frihedsstraf på fængsel i 40 dage. Straffen kan

LANDSFORENINGEN AF FORSVARSADVOKATER

dog efter bemærkninger til lovforslaget gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste, hvis betingelserne herfor er opfyldt. Det bemærkes i lovforslaget, at den nævnte straf forudsættes anvendt, når der er idømt frihedsstraf i andengangstilfældet uanset længden heraf. Der er tale om en markant skærpelse i forhold til det gældende sanktionsniveau i tredjegangstilfælde på som udgangspunkt 14 dages fængsel (20 dages fængsel, hvis der er idømt 14 dages fængsel i andengangstilfældet).

Landsforeningen skal her henvise til de samme bemærkninger om strafudmåling som anført ovenfor.

Zoneforbud:

I lovforslaget foreslås også en skærpelse af straffen for overtrædelse af såkaldte zoneforbud, således at der i almindelighed idømmes hårdere straffe i tredjegangstilfælde eller derover.

Straffen for overtrædelse af et zoneforbud i førstegangstilfælde, og hvor der alene er et forhold til pådømmelse, forudsættes stadigvæk fastsat til ubetinget fængsel i 7 dage.

I andengangstilfælde (det vil sige tilfælde, hvor der én gang tidligere er sket domfældelse), hvor der alene er et forhold til pådømmelse, forudsættes straffen som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel i 14 dage.

I tredjegangstilfælde, hvor der alene er et forhold til pådømmelse, forudsættes straffen som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel i 40 dage.

I fjerdegangstilfælde og derover vil det være op til domstolene på baggrund af de konkrete forhold i de enkelte sager at beslutte, hvorledes straffen bør fastsættes. Det forudsættes dog, at der som udgangspunkt fastsættes en passende skærpet straf i forhold til ovennævnte strafpositioner.

Landsforeningen skal her henvise til de samme bemærkninger om strafudmåling som anført ovenfor.

Justitsministeriet vil på den baggrund i medfør af den gældende politilovs § 23, stk. 1 og 2, indsætte en ny bestemmelse i ordensbekendtgørelsen, hvorefter politiet efter en konkret vurdering vil få adgang til at udstede zoneforbud med en radius på op til 1.000 meter, når geografiske eller andre hensyn tilsiger det.

Landsforeningen skal hertil bemærke, at det ikke forekommer sagligt begrundet, at et zoneforbud skal kunne dække så stort et område. Der består herved en betydelig risiko for, at en person med zoneforbud uforvarende kommer ind i et "forbudt" område. Det fremgår af lovforslagets pkt. 5.2.2 (side 51), at Rigspolitiet har oplyst, at et zoneforbud med en radius på 500 meter i de fleste tilfælde er tilstrækkelig.

Ændrede regler om prøveløsladelse og udgang mv.:

LANDSFORENINGEN AF FORSVARSADVOKATER

Herudover foreslås det at ændre adgangen til udgang og prøveløsladelse på en række områder.

Det foreslås at begrænse adgangen til udgang og prøveløsladelse for indsatte, der skønnes at have tilknytning til en gruppe af personer, der på tidspunktet for udgang eller prøveløsladelse er aktivt involveret i en verserende voldelig konflikt med en anden gruppe af personer, når der inden for den gruppe, som den dømte skønnes at have tilknytning til, som led i konflikten er anvendt skydevåben mv. Forslaget vil navnlig have betydning for indsatte med tilknytning til rocker- eller bandemiljøet.

Landsforeningen finder det betænkeligt, at adgangen til udgang og prøveløsladelse afhænger af, om andre personer – ikke afsoneren – er aktivt involveret i en voldelig konflikt.

Endvidere foreslås det at skærpe vilkårene ved løsladelse på prøve af en dømt, der skønnes at have tilknytning til en gruppe af personer, hvor de pågældende personer tilsammen står bag omfattende og alvorlig kriminalitet, hvis den pågældende dømte selv har begået visse former for grovere kriminalitet og er idømt en længere fængselsstraf. Det foreslås således, at der i almindelighed fastsættes vilkår om, at den dømte i prøvetiden ikke uden anerkendelsesværdigt formål må opholde sig sammen med eller på anden måde have kontakt med andre med tilknytning til den pågældende gruppe. Forslaget vil f.eks. have betydning for indsatte med tilknytning til rocker- eller bandemiljøet i tilfælde, hvor der ikke verserer en voldelig konflikt i miljøet, og hvor adgangen til prøveløsladelse derfor ikke er afskåret.

Landsforeningen bemærker, at ingen af de grupperinger, som lovforslaget tager sigte på, er gjort ulovlige efter den særligt forskrevne procedure i grundloven. Det er således problematisk helt at forhindre en prøveløsladt i at have omgang med bestemte personer.

Samtidig vil der efter lovforslaget administrativt ske en skærpelse af praksis vedrørende fastsættelse af vilkår i forbindelse med udgangstilladelser til visse kategorier af dømte. Skærpsen vil betyde, at de udgangsvilkår, som i dag anvendes over for personer med tættere tilknytning til rocker- og bandemiljøet, udvides til også at omfatte visse dømte, som har en løsere tilknytning til rocker- eller bandemiljøet, og som derfor i dag ikke rammes af de pågældende vilkår.

Landsforeningen finder det betænkeligt, at der her er tale om en meget upræcis personkreds, idet der tales om personer med "løse tilknytning til rocker- og bandemiljøet".

Det foreslås desuden, at der etableres hjemmel til iværksættelse af en forsøgsordning, hvor det som vilkår for prøveløsladelse eller udgangstilladelse kan fastsættes, at den pågældende skal undergive sig elektronisk overvågning af sin færden, f.eks. ved hjælp af en såkaldt GPS-fodlænke. Landsforeningen mener, at overvågning med GPS er ganske indgribende. Landsforeningen noterer sig bemærkningerne i lovforslaget på side 172, hvoraf det fremgår, at der som led i en forsøgsordning indføres procedurer, der sikrer, at registrerede oplysninger om den dømtes færden løbende slettes, når kontrollen med overholdelsen af det vilkår, som den elektroniske overvågning skal sikre overholdelsen af, er gennemført. Landsforeningen noterer sig

også, at der i forbindelse med udarbejdelsen af bekendtgørelsen om forsøgsordningen vil blive indhentet en udtalelse fra Datatilsynet.

Varetægtsfængsling efter dom:

Det foreslås endvidere at ændre reglen i retsplejelovens § 769, stk. 2, om varetægtsfængsling efter dom, således at bestemmelsen både sprogligt og indholdsmæssigt bringes i overensstemmelse med de foreslåede regler om begrænsning af prøveløsladelse og udgang under verserende voldelige konflikter.

Landsforeningen skal uanset, at der er tale om konsekvensrettelser, bemærke, at der savnes en analyse af det praktiske anvendelsesområde for bestemmelsen, som umiddelbart forekommer snævert eller ikke-eksisterende i lyset af rpl. § 769, stk. 1, jf. § 762, stk. 2, nr. 1 og 2 og § 762, stk. 1, nr. 2.

Hurtigere gennemførelse af indenretlig afhøring:

Desuden foreslås det at ændre reglerne om anticiperet bevisførelse i retsplejelovens § 747, stk. 4, således at afholdelse af retsmøder med henblik på at sikre bevis efter reglen i retsplejelovens § 747, stk. 2, fremover skal ske snarest og så vidt muligt inden for 2 uger fra rettens modtagelse af anmodningen, såfremt der fremsættes begæring herom. Det vil bl.a. kunne forbedre mulighederne for, at man når at afhøre vidner i sager med tilknytning til rocker- og bandemiljøet i retten, før de eventuelt måtte blive truet med vold mv. til ikke at afgive forklaring under hovedforhandlingen.

Landsforeningen finder det vigtigt at understrege, at udgangspunktet er, at vidner føres umiddelbart for den dømmende ret. Hovedforhandling i sagen bør afholdes så hurtigt som muligt. I de situationer hvor indenretlig afhøring kommer på tale, er det helt afgørende, at den beskikkede forsvarer skal have en reel mulighed for at møde personligt, ligesom sigtede skal have lejlighed til at være til stede i retten. Bemærkningerne i lovforslaget om, at den beskikkede forsvarer eventuelt kan møde ved anden advokat, ændrer ikke på, at hensynet til, at den beskikkede forsvarer kan møde personlig (og selv foretage kontraafhøring) vejer tungere end overholdelse af en tidsfrist på 2 uger.

Andre initiativer til udmøntning af regeringens bandepakke:

Regeringen vil forhøje grænsen for udbetaling af dusør til private personer, herunder meddelelere, fra 10.000 kr. til 50.000 kr. og lette den administrative procedure for udbetaling.

Landsforeningen mener, at udbetaling af dusører er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, da modtagelsen af en dusør på op til 50.000 kr. i sig selv kan være et incitament til at afgive en forklaring, som måske kan være urigtig.

På bestyrelsens vegne

Henrik Stagetorn

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Strafferetskontoret
Att. David Neutzsky-Wulff
strafferetskontoret@jm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE 3269 8905
MOBIL 3269 8905
MAF@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

J. NR. 540.10/30047/MAF/LGH

**HØRING OVER UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM
ÆNDRING AF STRAFFELOVEN, RETSPLEJELOVEN, LOV
OM POLITIETS VIRKSOMHED OG LOV OM
FULDBYRDELSE AF STRAF MV. (INITIATIVER MOD
ROCKER- OG BANDEKRIMINALITET)**

29. NOVEMBER 2013

Justitsministeriet har ved e-mail af 29. oktober 2013 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf mv. (initiativer mod rocker- og bandekriminalitet).

Lovforslaget er ifølge regeringens bemærkninger i vidt omfang en udmøntning af Justitsministeriets overvejelser om yderligere initiativer til at kunne forebygge og bekæmpe rocker- og bandekriminalitet. Initiativerne tages på baggrund af voldsomme uroligheder i første halvår af 2013, hvor en udbredt anvendelse af våben i områder, hvor tilfældige borgere færdes, udgjorde en uacceptabel fare for det almindelige samfundsliv.

Lovforslaget har på den baggrund til formål at styrke rammerne for forebyggelse og bekæmpelse af rocker- og bandekriminalitet gennem bedre redskaber for de involverede myndigheder i både den forebyggende og den retshåndhævende fase, gennem skærpede straffe og gennem skærpede regler om fuldbyrdelse af straffe mv.

1. SAMMENFATNING

Instituttet har bemærkninger til lovforslagets afsnit 5 om zoneforbud, afsnit 6.2.1 om afskæring af prøveløsladelse og udgang under verserende voldelige konflikter, afsnit 6.2.2 om skærpede vilkår for prøveløsladelse, afsnit 6.2.4 forsøgsordning med elektronisk overvågning (gps-fodlænker mv.) samt afsnit 9 om udvidet adgang til at videregive oplysninger som led i kriminalitetsforebyggende indsatser.

Instituttets anbefalinger til lovforslaget kan sammenfattes således:

Vedrørende lovforslagets afsnit 5 om zoneforbud anbefaler Institut for Menneskerettigheder – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder:

- at strafferammen for overtrædelser af zoneforbud fastholdes ved 6 måneder;
- at den retlige regulering af zoneforbud sker i politiloven i stedet for ordensbekendtgørelsen;
- at der skabes adgang til at efterprøve et pålagt zoneforbud for domstolene; og
- at den maksimale grænse for zoneforbud fastholdes.

Vedrørende lovforslagets afsnit 6.2.1 om afskæring af prøveløsladelse og udgang under verserende voldelige konflikter, anbefaler Institut for Menneskerettigheder – med henblik på en afklaring i forhold til menneskeretten:

- at der redegøres for lovforslagets overensstemmelse med menneskeretten, herunder EMRK's artikel 5, stk. 1, litra a, der omhandler den personlige frihed.

Vedrørende lovforslagets afsnit 6.2.1 anbefaler Institut for Menneskerettigheder – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder:

- at udformningen af lovforslagets bestemmelser om afskæring af prøveløsladelse og udgang under verserende voldelige konflikter genovervejes, således at politiet ikke har afgørende indflydelse på afskæring af udgang og prøveløsladelse; og
- at det uddybes i lovforslagets bestemmelser, hvordan politiet skal begrunde og eventuelt dokumentere sin udtalelse til brug for Kriminalforsorgens afgørelse om afskæring af udgang eller prøveløsladelse.

Vedrørende lovforslagets afsnit 6.2.2 om skærpede vilkår for prøveløsladelse, anbefaler Institut for Menneskerettigheder – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder:

- at det uddybes i lovforslagets bestemmelser eller bemærkningerne til lovforslaget, hvordan politiet skal begrunde og eventuelt dokumentere sin udtalelse til brug for Kriminalforsorgens afgørelse om fastsættelse af skærpede vilkår for prøveløsladelse.

Vedrørende lovforslagets afsnit 6.2.4 forsøgsordning med elektronisk overvågning (GPS-fodlænker mv.) anbefaler Institut for Menneskerettigheder – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder:

- at der i lovforslaget redegøres for forsøgsordningens overensstemmelse med menneskeretten, herunder EMRK's artikel 8 om retten til respekt for privatliv;
- at det uddybes i bemærkningerne til lovforslaget, hvordan en forsøgsordning med GPS-kontrol af vilkårsoverholdelse nærmere forventes gennemført; og
- at en eventuelt senere permanent løsning om vilkårskontrol med GPS-fodlænke fastsættes ved lov, ikke ved bekendtgørelse.

Vedrørende lovforslagets afsnit 9 om udvidet adgang til at videregive oplysninger som led i kriminalitetsforebyggende indsatser anbefaler Institut for Menneskerettigheder – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder:

- at der i lovforslaget redegøres nærmere for persondatalovens regulering af videregivelse af oplysninger;
- at der udarbejdes en vejledning til politiet om anvendelsen af lovforslagets § 115 a i overensstemmelse med EMRK artikel 8;
- at der i § 115 a indføres et krav om forudgående høring af og udtrykkelig accept fra berørte person før oplysninger videregives; og
- at aldersgruppen i § 115 nærmere afgrænses i bestemmelsens ordlyd.

2. ZONEFORBUD

2.1. LOVFORSLAGETS INDHOLD

Med lovforslaget hæves strafferammen for overtrædelse af zoneforbud fra 6 måneder til 1 år og 6 måneder. Lovforslaget ændrer således ordlyden af politilovens § 23, stk. 3, som giver hjemmel til at pålægge straf for alle overtrædelser af ordensbekendtgørelsen. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at hensigten med en udvidet strafferamme i § 23, stk. 3 er, at hæve strafferammen i ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 4 om overtrædelse af zoneforbud, men at det øvrige sanktionsniveau i ordensbekendtgørelsen forbliver uændret.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at det nuværende sanktionsniveau for overtrædelse af zoneforbud i mange tilfælde anses for passende, men at der i almindelighed bør idømmes hårdere straffe i tredjegangstilfælde og derover. Straffen for zoneforbud forudsættes således at variere fra 7 dages fængsel i førstegangstilfælde til 40 dage i tredjegangstilfælde. I fjerdegangstilfælde og derover vil det være op til domstolene at beslutte, hvorledes straffen bør fastsættes. Fastsættelsen af straffen vil i øvrigt fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde.

En forhøjelse af strafferammen til fængsel i 1 år og 6 måneder vil desuden give mulighed for, at der kan ske varetægtsfængsling efter retsplejelovens regler, hvis betingelserne for varetægtsfængsling i øvrigt er opfyldt.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til lovforslaget, at Justitsministeriet vil indsætte en ny bestemmelse i ordensbekendtgørelsen, hvorefter politiet efter en konkret vurdering vil få adgang til at udstede zoneforbud fra den nuværende radius på op til 500 meter til og med en radius på op til 1.000 meter, når geografiske eller andre hensyn tilsiger det.

Rigspolitiet har oplyst, at et zoneforbud på 500 meters radius i de fleste tilfælde vil være tilstrækkeligt, men at det ikke kan udelukkes, at der i visse områder i konkrete situationer kan være behov for en større geografisk udstrækning. Rigspolitiet finder derfor, at det kan være hensigtsmæssigt i visse situationer at kunne fastsætte en forbudszone med større radius end 500 meter.

2.2. MENNESKERETTEN

Tillægsprotokol 4, artikel 2, stk. 1 til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) om bevægelsesfriheden fastslår, at personer, der lovligt befinder sig på en stats område, har ret til at færdes frit inden for dette og til frit at vælge sit opholdssted. Zoneforbud, hvorved personer forbydes at opholde sig inden for bestemte områder er et indgreb i den enkelte persons bevægelsesfrihed. Et indgreb i en borgers bevægelsesfrihed kan anses for retfærdiggjort, hvis indgrebet forfølger et legitimt formål og har hjemmel i national ret og er nødvendigt i et demokratisk samfund, herunder opfylder krav om proportionalitet.

2.3. INSTITUTTETS BEMÆRKNINGER

Institut for Menneskerettigheder har tidligere afgivet hørings svar vedrørende zoneforbud i instituttets notat af 1. maj 2009 vedrørende høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, politiloven og våbenloven (Styrket indsats mod bandekriminalitet m.v.) og udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Styrket indsats mod bandekriminalitet m.v.). Notatet er vedlagt som bilag til dette hørings svar.

Instituttet anbefalede blandt andet i hørings svaret fra 2009:

- at den retlige regulering af zoneforbud burde ske i lovform,

- at den retlige regulering af zoneforbud burde præciseres, herunder ved at angive de handlemåder, som konkret kunne begrunde meddelelse af et sådant forbud; og
- at pålagte zoneforbud burde kunne indbringes for domstolene med mulighed for at tillægge indbringelsen opsættende virkning.

Vedrørende skærpelsen af sanktionsniveauet for overtrædelse af zoneforbud til 1 år og 6 måneder skal instituttet bemærke, at det i lovforslaget anføres, at straffen ved overtrædelse af zoneforbud for tredje gang som udgangspunkt er fængsel i 40 dage. Herefter forventes en højere straf for øvrige overtrædelser. Det i lovforslaget forudsatte sanktionsniveau ligger således inden for rammerne af det nuværende sanktionsniveau på 6 måneders fængsel.

Instituttet finder det uklart, om det primære formål med at skærpe sanktionsniveauet er, at det hermed bliver muligt at varetægtsfængsle efter retsplejelovens regler, som det nævnes i lovforslaget, eller om hensigten reelt er, at sanktionsniveauet skal kunne tredobles. Såfremt formålet er at skærpe sanktionsniveauet, finder instituttet, at det bør fremhæves i bemærkningerne til lovforslaget, i hvilke situationer sanktioner i den øvre ende af strafferammen vil skulle anvendes.

Instituttet finder det u hensigtsmæssigt at hæve sanktionsniveauet, hvis det primære formål er at give mulighed for varetægtsfængsling. Retsplejelovens regler om varetægtsfængsling indikerer, at varetægtsfængsling bør finde anvendelse ved sigtelser for straffelovsovertrædelser af en vis grovhed. Instituttet finder således ikke, at sanktionsniveauet for visse forbrydelser udelukkende bør skærpes med henblik på at kunne varetægtsfængsle snarere end at tage stilling til et eventuelt behov for at ændre retsplejelovens regler om varetægtsfængsling.

Endvidere er det fortsat instituttets opfattelse, at den retlige regulering af zoneforbud bør ske i lovform snarere end i ordensbekendtgørelsen. Med lovforslaget gives der mulighed for at hæve sanktionsniveauet i hele ordensbekendtgørelsen og ikke kun ved overtrædelser af zoneforbud. Det fremgår af lovforslaget, at det kun er hensigten at hæve sanktionsniveauet i ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 4 om zoneforbud. Instituttet finder det imidlertid u hensigtsmæssigt, at der samtidig gives hjemmel til i fremtiden at hæve strafferammerne i ordensbekendtgørelsens øvrige bestemmelser uden inddragelse af Folketinget.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder:

- at strafferammen for overtrædelser af zoneforbud fastholdes ved 6 måneder;
- at den retlige regulering af zoneforbud sker i politiloven i stedet for ordensbekendtgørelsen; og
- at der skabes adgang til at efterprøve et pålagt zoneforbud for domstolene.

Vedrørende den påtænkte udvidelse af zoneforbuddets maksimale radius til 1000 meter hæfter instituttet sig ved, at den nuværende 500 meters radius af Rigspolitiet betragtes som tilstrækkelig i de fleste tilfælde, men at det ikke kan udelukkes, at der i visse områder i konkrete situationer kan være behov for en større geografisk udstrækning. Som det fremgår ovenfor vil det efter instituttets opfattelse udgøre et indgreb i bevægelsesfriheden, jf. EMRK tillægsprotokol 4, artikel 2, at pålægge et zoneforbud. Udvidelsen til en 1000 meters radius vil intensivere indgrebet. Instituttet finder, at udvidelsen af zoneforbuddets geografiske omfang kan ske inden for rammerne af EMRK. Instituttet finder imidlertid også, at udvidelsen bør ske på baggrund af et konkret oplevet behov fra politiet. Er der ikke på nuværende tidspunkt et behov for at udvide zonernes geografiske omfang, finder instituttet ikke, at indgrebet i bevægelsesfriheden bør intensiveres. Da der er hjemmel i politiloven til at udvide zonernes maksimale radius, vil en sådan udvidelse kunne indføres på kort tid, hvis et behov herfor opstår i fremtiden.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at den maksimale grænse for zoneforbud fastholdes.

I lovforslaget omtales fremtidige påtænkte ændringer af ordensbekendtgørelsen. Det fremgår imidlertid ikke af lovforslaget, om der vil blive foretaget en selvstændig høring af ændringerne til ordensbekendtgørelsen.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at der foretages en selvstændig høring vedrørende fremtidige ændringer af ordensbekendtgørelsen.

3. AFSKÆRING AF PRØVELØSLADELSE OG UDGANG UNDER VERSERENDE VOLDELIGE KONFLIKTER

3.1. LOVFORSLAGETS INDHOLD

Med lovforslaget foreslås, at adgangen til prøveløsladelse og udgang for indsatte, herunder livstidsdømte, ikke kan ske, hvis politiet oplyser, at den dømte skønnes at have tilknytning til en gruppe af personer, som

er aktivt involveret i en verserende voldelig konflikt med en anden gruppe af personer, og at der inden for den gruppe, som den dømte skønnes at have tilknytning til, som led i konflikten er anvendt skydevåben m.v.

Formålet er, ifølge lovforslaget, at hindre, at den dømte på fri fod bliver inddraget i aktiviteter, der strider imod formålet med udgangen eller prøveløsladelsen, som f.eks. fortsættelse eller optrapning af en verserende voldelig konflikt med deraf følgende øget utryghed og fare for det almindelige samfundsliv.

Forslaget indebærer, at udgang eller prøveløsladelse nægtes for bestemte afsonere, uanset om de almindelige betingelser for udgang henholdsvis prøveløsladelse for de pågældende er opfyldt. Således vil Kriminalforsorgen i de tilfælde, hvor en afsoner står foran udgang eller prøveløsladelse efter de almindelige regler, skulle indhente en udtalelse fra politiet om den pågældendes tilknytning til en bestemt persongrupper involvering i den nævnte type konflikt før der træffes afgørelse.

3.1.1. Prøvelsesadgang

Afgørelser om udgang og prøveløsladelse træffes af Kriminalforsorgen, og det foreslås med lovforslaget, at også afgørelse om begrænsning i adgangen til udgang eller prøveløsladelse efter de skærpede bestemmelser skal træffes af Kriminalforsorgen.

Afslag på ansøgning om prøveløsladelse kan efter de gældende regler i straffuldbyrdelseslovens § 111 påklages til justitsministeren inden to måneder efter at afgørelsen er meddelt den dømte. Efter § 112, nr. 6, kan et endeligt afslag på ansøgning om prøveløsladelse indbringes for domstolene inden 4 uger efter, at den dømte har fået meddelelse om afgørelsen. Der ændres ikke på dette med lovforslaget.

Ansøgning om udgang reguleres af udgangsbekendtgørelsen, som er udstedt med hjemmel i straffuldbyrdelsesloven (bek. nr. 1125 af 25. sep. 2013). Afslag på ansøgning om udgang kan påklages til justitsministeren efter reglerne i straffuldbyrdelsesloven § 111 inden to måneder efter at afgørelsen er meddelt den dømte. Endeligt afslag på udgang kan dog i modsætning til endeligt afslag på prøveløsladelse ikke indbringes for domstolene efter straffuldbyrdelsesloven, jf. dennes § 112 in fine, modsætningsvist. Der ændres efter det oplyste ikke på dette i forbindelse med de ændringer, der som følge af en eventuel vedtagelse af lovforslaget vil skulle foretages i udgangsbekendtgørelsen.

3.2. MENNESKERETTEN

3.2.1. Lovlig frihedsberøvelse efter domfældelse af en kompetent domstol

Efter EMRK's artikel 5, stk. 1, litra a, har enhver ret til frihed og personlig sikkerhed. Ingen må berøves friheden undtagen i en række nærmere opregnede tilfælde, herunder ved "lovlig forvaring af en person efter domfældelse af en kompetent domstol". Et næsten tilsvarende forbud fremgår af artikel 9, stk. 1, i FN's konvention om civile og politiske rettigheder og artikel 6 i EU's charter om grundlæggende rettigheder, der dog kun fastslår, at enhver har ret til frihed og personlig sikkerhed.

EMD har i flere afgørelser fastslået, at det er et krav, at en frihedsberøvelse er en følge af en domfældelse, dvs. at der er en tilstrækkeligt klar årsagsforbindelse mellem en domfældelse og en efterfølgende frihedsberøvelse, herunder en beslutning om fortsat frihedsberøvelse.¹ Dette krav om årsagsforbindelse har også betydning i sager om afslag på ansøgning om prøveløsladelse, idet afslaget på ansøgning om prøveløsladelse i de sager anses som en afgørelse om fortsat frihedsberøvelse. Beslutningen om fortsat frihedsberøvelse skal i disse tilfælde være begrundet i de hensyn, der ligger bag den oprindelige domfældelse.²

Med lovforslaget foreslås, at prøveløsladelse skal afskæres, dvs. at der ikke kan ske prøveløsladelse, hvis politiet skønner, at den dømte har tilknytning til en persongruppe, som er aktivt involveret i en verserende voldelig konflikt med en anden persongruppe, og at der som led i konflikten er anvendt skydevåben eller eksplosivstoffer m.v. inden for den pågældende persongruppe.

Afskæringen af prøveløsladelse sker som følge af nogle begivenheder, som den dømte ikke selv behøver at have været med til eller have kunnet påvirke, og uden sammenhæng med den dømtes oprindelige forbrydelse. Det fremgår af lovforslagets pkt. 6.2.1.1., at "[det] ikke er en betingelse, at den dømte afsoner en straf for f.eks. rocker- eller banderelateret kriminalitet, ligesom det ikke er en betingelse, at den dømte selv har deltaget i den voldelige konflikt eller selv har udvist eller udviser et adfærdsmønster præget af voldelig kriminalitet."

Afskæring af prøveløsladelse med henvisning til en verserende voldelig konflikt og en vis tilknytning hos den dømte til f.eks. en rocker- eller

¹ *Van Droogenbroeck mod Belgien, dom af 24/6 1982, § 35, og Weeks mod Storbritannien, dom af 2/3 1987, § 42, jf. Jon Fridrik Kjølbro, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere, Djøf, 2010, s. 287.*

² *Jon Fridrik Kjølbro, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere, Djøf, 2010, s. 287.*

bandegruppe sker således på baggrund af en vurdering af nogle omstændigheder, dvs. den verserende voldelige konflikt og persongruppens aktive deltagelse heri, der ikke relateres til den dømte og som ikke nødvendigvis var til stede på tidspunktet for domfældelse.

Årsagsforbindelsen mellem afskæringen af prøveløsladelse for rocker- og bandemedlemmer og den oprindelige domfældelse for det enkelte rocker- eller bandemedlem forekommer på denne baggrund generelt uklar og i nogle tilfælde vil den – også efter det oplyste i lovforslaget – være ikkeeksisterende.

Det fremgår ikke af lovforslagets bemærkninger, hvilke overvejelser regeringen har gjort i forhold til at vurdere denne del af forslagens overensstemmelse med menneskeretten.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på en afklaring i forhold til menneskeretten – at der redegøres for lovforslagets overensstemmelse med menneskeretten, herunder EMRK's artikel 5, stk. 1, litra a.

3.3. INSTITUTTETS OVERVEJELSER OM RETSSIKKERHED

Fuldbyrdelse af straf skal efter straffuldbyrdelsesloven ske med fornøden hensyntagen til såvel straffens gennemførelse som behovet for at hjælpe eller påvirke den dømte til at leve en kriminalitetsfri tilværelse (§ 3). Der må ikke under fuldbyrdelsen af straf pålægges en person andre begrænsninger i tilværelsen end sådanne, der er fastsat ved lov eller er en følge af selve straffen (§ 4).

I den forbindelse betragtes det som et almindeligt led i resocialiseringen, at den dømte gradvist bliver vænnet til en tilværelse i frihed uden kriminalitet i form af udslusning, herunder ved udgang og prøveløsladelse. Der kan i denne forbindelse henvises til FN's konvention om civile og politiske rettigheder (ICCPR), der indeholder et krav om, at straffesystemet skal sigte mod rehabilitering af fangerne. Hensynet bag prøveløsladelse er udtrykt således i Europarådets anbefaling om prøveløsladelse: "Conditional release should aim at assisting prisoners to make a transition from life in prison to a law-abiding life in the community through post-release conditions and supervision that promote this end and contribute to public safety and the reduction of crime in the community."³

En prøveløsladelse må efter dansk lovgivning anses for at være den regelmæssigt indtrufne afslutning på en afsoning. Afhængigt af

³ Europarådets Ministerkomité: Recommendation(2003) 22 on conditional release (parole). pkt. 3.

omstændighederne kan prøveløsladelse sædvanligvis ske efter afsoning af to tredjedele henholdsvis halvdelen af straffetiden.

Instituttet har følgende bemærkninger i relation til grundlæggende retsstatsprincipper til lovforslagets bestemmelser om afskæring af prøveløsladelse og udgang under verserende voldelige konflikter:

3.3.1. Grundlaget for en afgørelse om afskæring

Lovforslagets bestemmelser om afskæring af prøveløsladelse og udgang under verserende voldelige konflikter baserer sig i det væsentlige på et politifagligt skøn i alle dele af den afgørelse, der ligger til grund for, om en bestemt afsoner med rocker- eller bandetilhørsforhold vil kunne få udgang eller prøveløsladelse.

Det er efter pkt. 6.2.1.4. i lovforslagets bemærkninger Kriminalforsorgen, der skal træffe afgørelsen, men det forudsættes, at politiets oplysninger lægges uprøvet til grund ved afgørelsen af spørgsmålet. Det, som politiet således har afgørende indflydelse på, er alle dele af de følgende kriterier, som beskrevet i pkt. 6.2.1.1:

1. Eksistensen af en "gruppe af personer", dvs. en rocker- eller bandegruppe, herunder om grupperingen er formaliseret eller udgør en mere løs gruppering.
2. Den dømtes "tilknytning" til ovennævnte persongruppe, dvs. om tilknytningen er stærk eller af løsere karakter, idet det dog i lovforslaget forudsættes, at bestemmelserne om afskæring af prøveløsladelse og udgang under verserende voldelige konflikter udelukkende skal gælde personer med en stærk tilknytning til gruppen.
3. Eksistensen af en "konflikt" mellem persongrupper, hvortil den dømte efter ovenstående vurderes at have en form for tilknytning.
4. Karakteren af ovennævnte konflikt som "voldelig", dvs. at der har været mindst en hændelse under konflikten, som kan karakteriseres som voldelig.
5. Karakteren af ovennævnte konflikt som "versende", dvs. om der er en aktuel risiko for yderligere voldelige hændelser.
Bemærkningerne til lovforslaget lægger dog op til, at en konflikt i almindelighed er verserende, hvis den inden for de seneste tre måneder er kommet til udtryk i en eller flere voldelige hændelser. En ny voldelig hændelse vil efter bemærkningerne i almindelighed skulle medføre, at konflikten anses for at være aktuelt voldelig i yderligere tre måneder.
6. Karakteren af den nævnte persongruppes involvering i konflikten som "aktivt involveret", dvs. at en af de hændelser, der har gjort konflikten verserende og voldelig, er begået som led i konflikten af

en person inden for den nævnte gruppe. Det er i den forbindelse ifølge lovforslagets bemærkninger ikke en betingelse, at hændelsen kan tilskrives gruppen som helhed.

7. Betingelsen at en person inden for den nævnte persongruppe har "anvendt skydevåben" (eller eksplosivstoffer eller brandstiftelse m.v.) som led i konflikten.
8. Ophøret af konflikten, jf. kravet ovenfor om hvorvidt konflikten er verserende.

Krav om klar hjemmel, forudsigelighed i lovgivningen, lighed for loven og beskyttelse mod arbitrære afgørelser er grundlæggende retsstats- og menneskeretlige principper, der er relevante for alle personer i et retssamfund, også for afsonere med rocker- og bandetilhørsforhold.

Kompleksiteten af de omstændigheder, som politiet ifølge lovforslaget skal vurdere, og de mange skøn, der er forbundet med hvert kriterium, gør det vanskeligt for andre end politiet at forudse, om en dømt person, som i øvrigt opfylder de almindelige krav til udgang eller prøveløsladelse, skal nægtes udgang eller prøveløsladelse.

Lovforslaget indebærer på den baggrund en risiko for vilkårlige afgørelser, ligesom den enkelte dømtes mulighed for at forudsige, om personen opfylder kriterierne for udgang eller prøveløsladelse, svækkes betydeligt. Under visse omstændigheder vil en dømt person være ude af stand til gennem egen adfærd at påvirke de kriterier, der ligger til grund for politiets skøn.

Ud fra en retssikkerhedsmæssig betragtning er det endvidere betænkeligt, at politiet på denne måde med indgribende effekt kan påvirke de forhold, som gælder for dømtes forhold under afsoning. Den omstændighed, at man ved lov fastsætter mulighed for afskæring af udgang og prøveløsladelse, ændrer ikke på, at den reelle beslutning om afskæring overlades til politiets skøn. Politiets vurdering får dermed betydning for længden af den enkelte persons frihedsberøvelse i sager, hvor den dømte ellers opfylder de krav, som andre indsatte er underlagt i forhold til udgang og prøveløsladelse. Ved en efterprøvelse ved domstolene af disse sager, jf. adgangen til domstolsprøvelse efter straffuldbyrdeslovens § 112, nr. 6, vil retten formentlig kun i ringe omfang kunne efterprøve politiets skøn.

Endeligt skal det bemærkes, at det ikke fremgår af lovforslagets bestemmelser, i hvilket omfang politiet generelt skal begrunde og evt. dokumentere sin vurdering af kriterierne for afskæring over for Kriminalforsorgen i de tilfælde, hvor politiet vurderer at afskæring bør finde sted. Det fremgår til gengæld af pkt. 6.2.1.4. i lovforslagets

bemærkninger, at "der [vil] kunne forekomme tilfælde, hvor politimæssige eller efterforskningsmæssige hensyn vil have indvirkning på omfanget og detaljeringsgraden af den udtalelse, som politiet afgiver."

Det forekommer betænkeligt, at Kriminalforsorgen på denne baggrund i nogle tilfælde vil skulle træffe afgørelse om afskæring af prøveløsladelse eller udgang på et grundlag, hvor hele eller dele af indholdet af politiets vurdering ikke oplyses over for Kriminalforsorgen.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – udformningen af lovforslagets bestemmelser om afskæring af prøveløsladelse og udgang under verserende voldelige konflikter genovervejes, således at politiet ikke har afgørende indflydelse på afskæring af udgang og prøveløsladelse.
- Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at det uddybes i lovforslagets bestemmelser, hvordan politiet skal begrunde og eventuelt dokumentere sin udtalelse til brug for Kriminalforsorgens afgørelse om afskæring af udgang eller prøveløsladelse.

4. SKÆRPEDE VILKÅR FOR PRØVELØSLADELSE

4.1. LOVFORSLAGETS INDHOLD

Lovforslaget indeholder forslag om skærpelse af vilkårene for prøveløsladelse for visse grupper af dømte med tilknytning til en gruppe af personer, hvor disse personer tilsammen står bag omfattende og alvorlig kriminalitet.

Prøveløsladelse vil herefter skulle ske på vilkår om, at den dømte i hele prøvetiden ikke uden anerkendelsesværdigt formål må opholde sig sammen med eller på anden måde have kontakt med andre med tilknytning til den samme gruppe.

Formålet supplerer forslaget nævnt ovenfor om afskæring af prøveløsladelse og udgang under verserende voldelige konflikter, således at der for visse indsatte, for hvem der ikke er sket afskæring af prøveløsladelse via forslaget nævnt ovenfor, i stedet vil kunne meddeles prøveløsladelse på skærpede vilkår. Hvis den dømte nægter at ville overholde vilkåret, vil prøveløsladelse ikke kunne finde sted.

Brugen af skærpede vilkår foreslås at finde anvendelse for indsatte idømt fængsel i 1 år eller derover, herunder livstid. For de tidsbestemte

straffe er det også et krav, at den indsatte er dømt for grov narkotikakriminalitet, besiddelse af skydevåben under særligt skærpende omstændigheder eller en forbrydelse forbundet med forsætlig vold eller trusler.

Vurderingen af den dømtes "tilknytning" og vurderingen af eksistensen af "en gruppe af personer" foretages af politiet efter samme principper som ovenfor beskrevet under pkt. 3.3.1. hvortil henvises.

Derudover skal personerne i gruppen "tilsammen stå bag omfattende og alvorlig kriminalitet", hvilket ligeledes vil afhænge af et politifagligt skøn. Vurderingen af "omfattende og alvorlig kriminalitet" vil bl.a. omfatte politiets vurdering af den samlede kriminalitets grovhed, omfang og antal og om den er organiseret eller systematisk. m.v. Vurderingen af, om gruppen "tilsammen" står bag kriminaliteten vil omfatte politiets vurdering af om der er tale om overtrædelser af straffeloven, om der er idømt ubetingede fængselsstraffe, og hvor lang tid, der er gået, siden forholdene blev begået m.v.

Det fremgår af pkt. 6.2.2.4. i lovforslagets bemærkninger, at Kriminalforsorgen, i lighed med hvad der foreslås at gælde for afskæring af prøveløsladelse (se ovenfor), skal lægge politiets oplysninger oprøvet til grund ved afgørelsen om prøveløsladelse og fastsættelsen af vilkår herfor.

Er betingelserne i den foreslåede bestemmelse opfyldt, fastsættes der i almindelighed vilkår for prøveløsladelsen om, at den pågældende ikke opholder sig sammen med eller på anden måde har kontakt med andre med tilknytning til den pågældende gruppe. Kontakt med andre med tilknytning til den pågældende gruppe kan dog ske, hvis de er nærtstående, dvs. bl.a. nære familiemedlemmer, eller hvis kontakten sker som led i varetagelsen af et anerkendelsesværdigt formål. Anerkendelsesværdige formål omfatter ifølge lovforslagets bemærkninger kontakt, der sker i som led i forsamlingsvirksomhed med et politisk eller andet meningsbefordrende øjemed.

Det fremgår af pkt. 6.2.2.2. i lovforslagets bemærkninger, at samværs- og kontaktmuligheden skal fortolkes meget snævert og bl.a. omfatte enhver form for fysisk, mundtlig eller skriftlig kontakt, herunder telefon-, sms- og e-mailkontakt. Dog vil vilkåret ikke være til hinder for deltagelse i større arrangementer, f.eks. koncerter, sportsbegivenheder m.v. med en vis bredere offentlig deltagelse, hvis den pågældende ikke på nogen måde opsøger eller mødes med andre fremmødte med tilknytning til samme gruppe, som måtte være til stede.

Henvender andre med tilknytning til samme gruppe sig til personen, må denne for at overholde vilkåret afvise henvendelsen og om nødvendigt afbryde kontakten og forlade stedet.

Det forudsættes i lovforslagets bemærkninger, at vilkårsovertrædelse som det altovervejende udgangspunkt medfører genindsættelse til afsoning.

4.2. MENNESKERETTEN

Lovforslagets forslag om skærpede vilkår for prøveløsladelse for personer med tilknytning til visse grupper af personer begrænser den prøveløsladtes muligheder for at færdes frit i samfundet, ligesom forslaget begrænser muligheden for at forsamles med andre med tilknytning til samme gruppe af personer. Det er i et vist omfang allerede muligt at medtage begrænsninger i den dømtes færden ved fastsættelsen af generelle vilkår om prøveløsladelse efter straffeloven (§ 57, jf. § 39, stk. 2, og § 57, jf. § 41, stk. 3).

Lovforslagets bemærkninger behandler forslagens overensstemmelse med grundlovens § 79 om forsamlingsfrihed. Endvidere redegøres der i lovforslagets bemærkninger for lovforslagets overensstemmelse med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 8 (retten til privatliv), artikel 11 om forsamlingsfrihed og artikel 2 i EMRK's 4. tillægsprotokol om retten til at færdes frit og til frit at vælge opholdssted.

Instituttet finder, at lovforslagets bestemmelser om skærpede vilkår for prøveløsladelse for personer med tilknytning til visse grupper af personer må anses for at ligge inden for rammerne af menneskeretten.

4.3. INSTITUTTETS OVERVEJELSER OM RETSSIKKERHED

Om overvejelser om retssikkerhed henvises generelt til instituttets bemærkninger ovenfor under pkt. 3.3.1. om afskæring af prøveløsladelse og udgang under verserende voldelige konflikter, som også er relevante i forhold til fastsættelsen af skærpede vilkår for prøveløsladelse.

Instituttet kan tilføje, at der også vedrørende forslaget om skærpede vilkår for prøveløsladelse overlades en meget vid skønsmargen til politiet i forhold til at vurdere, hvorvidt den dømte har "tilknytning til en gruppe af personer, hvor de pågældende personer tilsammen står bag omfattende og alvorlig kriminalitet." Når skønsmargenen er så vid, bliver bestemmelsen vag. Dette medfører vide beføjelser til politiet i forhold til, om en person bør underlægges skærpede vilkår om begrænsninger i sin bevægelsesfrihed.

Endeligt skal det også her bemærkes, at det ikke fremgår af lovforslagets bestemmelser eller bemærkninger, i hvilket omfang politiet generelt skal begrunde og evt. dokumentere sin vurdering af den dømtes tilknytning til en gruppe af personer, der tilsammen står bag omfattende og alvorlig kriminalitet.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at det uddybes i lovforslagets bestemmelser eller bemærkningerne til lovforslaget, hvordan politiet skal begrunde og eventuelt dokumentere sin udtalelse til brug for Kriminalforsorgens afgørelse om fastsættelse af skærpede vilkår for prøveløsladelse.

5. FORSØGSORDNING MED ELEKTRONISK OVERVÅGNING (GPS-FODLÆNKER MV.)

Med lovforslaget foreslås indført en forsøgsordning, hvorefter der kan fastsættes vilkår om, at personen i forbindelse med udgang eller prøveløsladelse skal undergive sig elektronisk overvågning af sin færden herunder som led i kontrollen med overholdelsen af andre samtidigt fastsatte vilkår om færden og ophold. Overvågningen vil bl.a. kunne ske ved hjælp af en elektronisk fodlænke med GPS- modtager og -sender. Den, der foretager overvågningen, vil således med meget høj nøjagtighed og på ethvert givet tidspunkt kunne følge, hvor personen befinder sig.

Det fremgår af lovforslaget, at ordningen tænkes anvendt i forbindelse med kontrol af overholdelsen af et andet vilkår, der fastsættes for prøveløsladelsen eller udgangen, og som begrænser den dømtes adgang til færden eller kontakt med andre personer. Indførelse af GPS-fodlænke som mulighed for kontrol af øvrige udgangs- eller prøveløsladelsesvilkår er således et nyt tiltag med en forholdsvis indgribende effekt over for personens færden under prøveløsladelse eller udgang.

Det fremgår af pkt. 6.2.4.3. i lovforslagets bemærkninger, at det vil være muligt at fastsætte vilkåret om elektronisk overvågning for et kortere tidsrum end de(t) øvrige vilkår. Instituttet finder det positivt, at der på denne måde er taget stilling til, at det vil være indgribende at bære fodlænke, herunder evt. med GPS, i hele prøvetiden for en prøveløsladelse.

Det fremgår ikke af lovforslagets bemærkninger, hvilke overvejelser regeringen har gjort i forhold til at vurdere denne del af forslaget overensstemmelse med menneskeretten.

Instituttet finder, at elektronisk overvågning med GPS som tvungent vilkår for prøveløsladelse udgør et indgreb i retten til privatliv efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 8. Afhængigt af ordningens nærmere gennemførelse – som der ikke er redegjort for i detaljer i lovforslaget – kan instituttet ikke afvise, at GPS-overvågning i konkrete tilfælde kan udgøre en krænkelse af EMRK's artikel 8.

Det overlades til Justitsministeren at fastsætte regler om forsøgsordningens gennemførelse i en bekendtgørelse. Henset til den intensive karakter af en GPS-fodlænkes kontrolmuligheder bør de nærmere omstændigheder for, hvordan elektronisk overvågning skal foregå, og hvilke prøveløsladelses- og udgangsformer, der kan omfattes, dog nøjere afklares allerede på tidspunktet for Folketingets stillingtagen til lovforslaget. Ligeledes bør en eventuelt senere permanent løsning om vilkårskontrol med GPS-fodlænke reguleres ved lov, således at der sikres en høj grad af præcision i hjemmelsgrundlaget.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder:

- at der i lovforslaget redegøres for forsøgsordningens overensstemmelse med menneskeretten, herunder EMRK's artikel 8;
- at det uddybes i bemærkningerne til lovforslaget, hvordan en forsøgsordning med GPS-kontrol af vilkårsoverholdelse nærmere forventes gennemført; og
- at en eventuelt senere permanent løsning om vilkårskontrol med GPS-fodlænke fastsættes ved lov, ikke ved bekendtgørelse.

6. UDVIDET ADGANG TIL AT VIDEREGIVE OPLYSNINGER SOM LED I KRIMINALITETSFOREBYGGENDE INDSATSER

6.1. LOVFORSLAGETS INDHOLD

Med lovforslaget indføres en ny § 115 a i retsplejeloven, som giver politiet en udtrykkelig hjemmel til at videregive fortrolige oplysninger vedrørende personer, der er fyldt 18 år, til forældre eller andre, herunder familiemedlemmer, der har lignende tætte relationer til den pågældende person. Videregivelsen af oplysninger vil kunne ske uden samtykke fra den oplysningerne vedrører. Det vil være en betingelse for videregivelse af fortrolige oplysninger, at videregivelsen er nødvendig

som led i en kriminalpræventiv indsats over for den pågældende. Politiet vil alene kunne videregive oplysninger, som er nødvendige for, at forældre mv. kan opnå en sådan viden om kriminalitetens omfang og karakter, at de vil være i stand til at vurdere situationen og have mulighed for at påvirke den pågældendes adfærd. Politiet vil desuden i hvert enkelt tilfælde skulle vurdere, om det konkret er nødvendigt at videregive de pågældende oplysninger. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at de omfattede oplysninger for eksempel kan vedrøre den unges stofmisbrug, væsentlige sociale problemer, strafbare forhold og tilknytning til kriminelle grupperinger.

Forslaget er begrundet i politiets erfaring om, at unge lovovertrædere over 18 år, der befinder i randen af de kriminelle grupperinger, ofte er under betydelig indflydelse af deres forældre, og at de unge derfor ofte ikke ønsker, at forældrene har viden om deres kriminalitet eller tilknytning til kriminelle grupperinger. Politiet vurderer derfor, at det vil kunne være nyttigt i visse tilfælde at oplyse forældrene eller eventuelle andre ressourcepersoner om den unges kriminelle adfærd eller tilknytning til kriminelle grupperinger.

Retsplejelovens § 115 giver i dag politiet mulighed for at videregive oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold til andre myndigheder, hvis videregivelsen anses for nødvendig af hensyn til det kriminalitetsforebyggende samarbejde (SSP-samarbejdet).

Lovforslaget fraviger persondatalovens § 8, stk. 2, som fastslår, at videregivelse af oplysninger vedrørende strafbare forhold og væsentlige sociale problemer ikke må videregives af en offentlig myndighed. Sådanne oplysninger kan dog for eksempel videregives, hvis den pågældende har givet sit udtrykkelige samtykke til videregivelsen eller hvis videregivelsen sker til varetagelse af private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse, herunder hensynet til den oplysningen angår.

6.2. MENNESKERETTEN

Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 8, stk. 1, beskytter retten til respekt for privatliv. Retten til respekt for privatliv er desuden beskyttet i FN's konvention om civile og politiske rettigheder artikel 17 og artikel 7 i EU's charter om grundlæggende rettigheder. Videregivelse af oplysninger om privatpersoners strafbare eller andre fortrolige forhold vil være et indgreb i de pågældende personers rettigheder efter EMRK artikel 8. Indgreb i retten til respekt for privatliv skal have hjemmel i lovgivning, forfølge et legitimt hensyn og være nødvendigt i et demokratisk samfund for at være i overensstemmelse med konventionen. Med lovforslaget skabes der klar

lovhjemmel til at videregive oplysninger, og forebyggelse af forbrydelser er et legitimt hensyn jf. EMRK artikel 8, stk. 2. Det fremgår endvidere af lovforslaget, at politiets videregivelse af oplysninger kun vil kunne ske, hvis det må anses for nødvendigt af hensyn til en kriminalpræventiv indsats. Bemærkningerne til lovforslaget uddyber imidlertid ikke, hvornår hensynet til kriminalitetsforebyggelse i EMRK's forstand vil kunne opveje hensynet til den enkeltes privatliv. Med lovforslaget pålægges politiet således ansvaret for at sikre, at videregivelse af oplysninger i konkrete sager opfylder EMRK's krav om nødvendighed i et demokratisk samfund.

6.3. INSTITUTTETS BEMÆRKNINGER

Instituttet finder det i udgangspunktet betænkeligt at fravige persondatalovens mindstekrav til beskyttelsen af personoplysninger. I bemærkningerne til lovforslaget formodes det, at det iht. persondataloven i visse tilfælde vil kunne være muligt for politiet at videregive oplysninger til privatpersoner. Lovforslaget indeholder imidlertid ikke en nærmere afgrænsning af, hvor grænserne i persondataloven går i forhold til videregivelse af oplysninger. Instituttet finder det således mere hensigtsmæssigt, at der skabes klarhed over mulighederne for at videregive oplysninger i overensstemmelse med persondataloven, snarere end at der indføres en general hjemmel i retsplejeloven til at fravige persondatalovens beskyttelse.

Instituttet bemærker, at lovforslagets § 115 a giver politiet adgang til at videregive oplysninger om myndige personer, som de pågældende efter politiets erfaring udtrykkeligt ønsker at holde fortroligt for sine nærmeste pårørende. De pågældende oplysninger nyder normalt en høj grad af privatlivsbeskyttelse. Ved videregivelse af oplysninger mellem myndigheder vil en fortrolighedsforpligtelse overføres til den modtagende myndighed. Ved videregivelse til privatpersoner vil det imidlertid i praksis kunne være vanskeligt at sikre, at de pågældende oplysninger ikke videregives til andre privatpersoner eller misbruges.

Instituttet finder, at formålet med videregivelse af oplysninger er usædvanligt, da indgreb i privatlivet for eksempel ofte kan vedrøre indhentelse og videregivelse af oplysninger med henblik på at opklare kriminalitet, gennemføre straffesager eller offentlige myndigheders kontrol af privatpersoner. I det pågældende lovforslag videregives oplysninger til private med henblik på at påvirke adfærd og forhold mellem private personer. Ifølge lovforslaget kan politiet videregive oplysninger som led i en kriminalpræventiv indsats. Det fremgår imidlertid ikke, om videregivelse af oplysninger for eksempel kan anvendes som et middel til at "stresse" personer tilknyttet kriminelle

miljøer, eller om oplysninger udelukkende kan videregives for at mobilisere et støttende netværk for den pågældende.

Ved videregivelse af oplysninger om private finder instituttet, at den pågældende person som minimum skal høres forud for videregivelsen af oplysninger, og det bør så vidt muligt søges at få den pågældendes udtrykkelige samtykke til videregivelsen.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til lovforslaget, at kerneområdet for den nye § 115 a vil være personer i aldersgruppen 18-25 år, som har en løse tilknytning til kriminelle grupperinger. Efter ordlyden af lovforslagets § 115 a omfatter bestemmelsen imidlertid alle personer over 18 år. Instituttet finder, at aldersgruppen bør afgrænses nærmere i bestemmelsen.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder:

- at der i lovforslaget redegøres nærmere for persondatalovens regulering af videregivelse af oplysninger;
- at der udarbejdes en vejledning til politiet om anvendelsen af lovforslagets § 115 a i overensstemmelse med EMRK artikel 8;
- at der i § 115 a indføres et krav om forudgående høring af og udtrykkelig accept fra berørte person før oplysninger videregives; og
- at aldersgruppen i § 115 nærmere afgrænses i bestemmelsens ordlyd.

Der henvises til Justitsministeriets j.nr. 2013-739-0084.

Venlig hilsen

Christoffer Badse
MONITORERINGSCHEF

RETSPOLITISK FORENING

HØRINGSSVAR

fra Retspolitisk Forening

**Forslag til lov om ændringer af forskellige love
(initiativer mod rocker- og bandekriminalitet)
Sagsnr. 2013-739-0084.**

Retspolitisk Forening skal indledningsvis ikke undlade at udtrykke, at også vi deler lovforslagets udtrykte overordnede formål, nemlig at forebygge og bekæmpe rocker- og anden bandekriminalitet, også fordi denne kriminalitet i vidt omfang også kan rubriceres under benævnelsen ”organiseret økonomisk kriminalitet”.

En sådan kriminalitet må ofte forfølges med undertiden ”håndfaste” virkemidler fra justitsvæsenernes side. Alt dog således, at rimelig retssikkerhed, proportionalitet og respekt for menneskerettigheder er tilgodeset.

Foreningen skal også generelt udtrykke, at forebyggelse og bekæmpelse af den her omhandlede kriminalitet i meget høj grad afhænger af målrettede og koordinerede indsatser hos de implicerede ”civile” myndigheder, institutioner og organisationer, især kommunerne, men også uddannelses- og boliginstitutioner samt skattemyndigheder.

Forslagene lægger generelt op til idømmelse af væsentligt længere fængselsstraffe, herunder med meget begrænsede muligheder for ”normal” adgang til prøveløsladelse og udgang. Vi betvivler det nyttige heri, hvis forslagernes formål – som angivet – er forebyggelse og bekæmpelse af rocker- og anden bandekriminalitet.

Endelig skal foreningen pege på det generelt forebyggende i at gennemføre en vis nærmere regulering og afkriminalisering af besiddelse og handel med visse euforiserende stoffer (hash o.l.).

I det følgende vil vi nærmere forholde os til enkelte af lovforslagets enkelte bestemmelser inden for de forskellige lovområder, idet vi må konstatere, at næsten alle bestemmelserne er udtryk for skærperelser af hidtidige regler (længere straffe, færre prøveløsladelser og udgange, yderligere varetægtsfængsel, øget overvågning og udlevering af personoplysninger mv.), ligesom forslagene i høj grad er udtryk for retssikkerhedsmæssigt betænkelige ”elastiske” kriterier og øgede skønsmæssige beføjelser for politiet.

Ad straffeloven:

De efter forslaget angivne regler vedrørende prøveløsladelse forekommer unødigt restriktive og retssikkerhedsmæssigt betænkelige med ”elastiske” kriterier, fx ”verserende voldelig konflikt”. Fordobling af straflængde for rocker- og andre bandemedlemmer i forhold til tilsvarende forbrydelser begået af andre kriminelle forekommer overdrevent diskriminerende, hvortil kommer, at

reglen kan siges at gribe ind i domstolenes normale "frie" adgang til at fastlægge dommes indhold (straflængde mv.)

Ad retsplejeloven:

Forslaget om politiets adgang til at udlevere fortrolige personoplysninger til private forekommer med de nævnte "elastiske" kriterier og modtager-personkredse at være betænkeligt i forhold til de normalt gældende regler (forvaltningslov, persondatalov mv.)

Forslaget om yderligere mulighed for varetægtsfængsling for visse tidligere dømte pga. retshåndhævelses-hensyn forekommer at være for vidtgående.

Ad politiloven:

Forslaget om at strafammen for flergangsovertrædelser (4. gang osv.) af zoneforbud hæves fra op til 6 måneder til op til 18 måneder (1½ år) forekommer unødigt restriktivt, hvortil kommer den afledede konsekvens med muligheder for idømmelse af varetægtsfængsling.

Ad straffuldbyrdelsesloven:

Forslaget om meget begrænsede muligheder for udgang under afsoning forekommer unødigt restriktive og retssikkerhedsmæssigt betænkelige med "elastiske" kriterier, fx "verserende voldelig konflikt", jf. tilsvarende vedr. prøveløsladelser.

Der gives justitsministeren hjemmel til at fastsætte regler om forsøgsordning med elektronisk overvågning (fodlænker o.l.) ved visse prøveløsladelser og udgange, hvilket forslag kan være velbegrunderet, afhængig af, hvordan ordningen til sin tid udformes.

Retspolitisk Forening skal afslutningsvis anbefale regeringen/justitsministeren at gentænke det her fremlagte forslag, da vi er kritisk stillet over for flere af de konkrete forslag, ligesom vi – som nævnt indledningsvis – betvivler forslagets samlede strategi, hvis formålet er virkelig forebyggelse og bekæmpelse af rocker- og anden bandekriminalitet

København, den 24. november 2013

Bjørn Elmquist
formand

Peter Arnborg
bestyrelsesmedlem

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

jm@jm.dk
strafferetskontoret@jm.dk

H.C. Andersens Boulevard 45
1553 København V

Telefon 33 43 70 00
mail@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

Dok.nr. D 2013 015151

27. november 2013

Vedr.: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet)

1. Justitsministeriet har den 29. oktober 2013 (j.nr. 2013-739-0084) sendt udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet) i høring med anmodning om en udtalelse senest den 26. november.

Lovforslaget har til formål at styrke den samlede indsats mod rocker- og bandekriminalitet gennem bedre redskaber for de involverede myndigheder i både den forebyggende og den retshåndhævende fase, gennem skærpede straffe og gennem skærpede regler om fuldbyrdelse af straf.

Lovforslagets hovedpunkter er: Bredere anvendelsesområde for bestemmelsen i straffelovens § 81 a, øget graduering af strafudmålingen i sager om ulovlig besiddelse af skydevåben omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, skærpelse af straffen for ulovlig besiddelse af knive på offentligt tilgængelige steder mv., skærpelse af straffen for overtrædelse af såkaldte zoneforbud, ændret adgang til udgang og prøveløsladelse på en række områder, udvidet mulighed for at overføre indsatte, ændring af reglerne i retsplejelovens § 747, stk. 4, for anteciperet bevisførelse samt indførelse af udtrykkelig hjemmel til videregivelse af fortrolige oplysninger om personer, der er fyldt 18 år, til forældre eller andre.

2. Danske Advokater henviser indledningsvis til det høringssvar af 24. april 2009, som Danske Advokater afgav vedrørende forslag til ændring af straffeloven mv. (Styrket indsats mod bandekriminalitet mv.). I høringssvaret er der bl.a. peget på, at spørgsmålet om at indføre minimumsstraffe rejser en række vanskelige, principielle spørgsmål.

Danske Advokater bemærker, at det er helt grundlæggende i forhold til respekt for domstolens rolle som den dømmende magt, at fastsættelse af straf altid bør bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i en sag, og at et givet straffniveau konkret vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. de almindelige regler i straffelovens kapitel 10 om straffens fastsættelse.

Særligt med hensyn til den foreslåede ændring af bestemmelsen i straffeloven § 81 a bemærkes det, at Danske Advokater i høringssvaret af 24. april 2009 pegede på, at strafskærpselsesreglen ville være forbundet med en række meget vanskelige bevismæssige problemstillinger og afgrænsninger. Det er Danske Advokaters opfattelse, at bestemmelsen i de konkrete situationer fortsat giver anledning til betydelig fortolkningstvivl.

Danske Advokater bemærker vedrørende forslagene om at ændre adgangen til udgang og prøveløsladelse på en række områder, at udvidelsen til også at omfatte personer med en "løsere tilknytning" til rocker- og bandemiljøet kan indebære risiko for at ramme personer, der ikke er en del af rocker- eller bandemiljøet.

Herudover bemærker Danske Advokater vedrørende forslaget om at ændre reglerne om anteciperet bevisførelse, at udgangspunktet må og bør være, at vidner føres umiddelbart for den dømmende ret, og hovedforhandling bør afholdes så hurtigt som muligt. I de tilfælde, hvor der sker indenretlig afhøring, er det af afgørende betydning, at den beskikkede forsvarer har reel mulighed for at møde personligt i retten, ligesom sigtede skal have lejlighed til at være til stede.

Med venlig hilsen

Helle Hübertz Krogsø
Vicedirektør

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Rødovre, den 26. november 2013
Sagsnr. 2013-739-0084

Vedr. høringsvar over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf mv.

Justitsministeriet har den 29. oktober 2013 sendt udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf mv. i høring.

Danmarks Jægerforbund har følgende bemærkninger hertil:

Overdragelse af våben

Danmarks Jægerforbund tilslutter sig anbefalingen om, at overdragere af skydevåben og mærkede dele hertil i relevant omfang forpligtes til at give politiet oplysning om overdragelsen, herunder om købers identitet, hvis det skydevåben eller den skydevåbendel, der overdrages, er dækket af en generel tilladelse (tilladelse uden antalsmæssig begrænsning).

Skærpe af straffen for ulovlig besiddelse af knive på offentligt tilgængelige steder mv.

Såfremt jægere og lystfiskere, som det er foreslået, stadig kan anvende knive i forbindelse med disse anerkendelsesværdige formål, tilslutter Danmarks Jægerforbund sig Justitsministeriets anbefalinger.

Med disse bemærkninger kan Danmarks Jægerforbund støtte forslaget.

Skulle der være behov for uddybende kommentarer står Danmarks Jægerforbund gerne til rådighed.

med venlig hilsen
Danmarks Jægerforbund

Claus Lind Christensen
Formand

Frederikshavn, 25. november 2013

Til
Justitsministeriet.
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Att: strafferetskontoret@jm.dk

Vedr.: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet)

Dansk Knivforening (DKF) kan generelt støtte initiativer, der hindrer rocker- og bandekriminalitet. DKF tager afstand fra brug af knive som våben og betragter knivvold som *meget* uønsket.

Dansk Knivforening betragter knive som værktøj, hvor der skal være sammenhæng mellem tid og sted for brugen af værktøjet. DKF vil derfor ikke forsvare brug af knive som våben i værtshusmiljøet. DKF kan ikke forsvare rockere og bandemedlemmers brug af knive som våben.

Dansk Knivforening betragter lovforslagets beskrivelser i det forberedende arbejde som godt dækkende, da det afklarer nogen uvished efter forskellige domsafsigelser, hvor der har været usikkerhed om hvilke knive, under hvilke forhold mv., der er ulovlige – hvilket har givet vilkårlige straffe. Beskrivelser af salg og overdragelser, transport og brug af knive i arbejds- og fritidssammenhænge giver anledning til at færre tilfældige borgere kommer i klemme og får hårde straffe for forglemmelser og almindelig omgang med nødvendigt værktøj, som knive er.

Dansk Knivforening har med interesse læst Det Kriminalpræventive Råds rapport "Knivsager i Danmark" (se <http://www.dkr.dk/sites/default/files/-Knivsager.pdf>), der blandt andet viser, at knivvold oftest sker i personkredse,

- der kender hinanden (ægtefælder, venner, drikkelag mv.),
- der ligner hinanden (alder, social habitus, grad af påvirkning mv.) og
- at volden i øvrigt sker hjemme/privat, og
- kun statistisk meget få sager foregår i det offentlige rum, og da kun i nætterne efter torsdag, fredag og lørdag nat.

Der skrives desuden i rapporten, at anvendte knive mest er tilfældige (køkken)knive, der anvendes i affekt. Statistisk få knive er ulovlige knive anvendt til vold og trusler.

Hvor end ulykkeligt hver eneste knivsag er, er det vanskeligt at tro, at en øget straf for besiddelse af ulovlige knive væsentligt kan nedbringe antallet af sager; dertil er tilfældigheder for stort et parameter.

Lovforslaget arbejder med "farlige knive" – herunder stilletter, butterflyknive og springknive, der ikke har noget at gøre i dansk sammenhæng. I den korte række af nævnte ulovlige knive er også de enhåndsbetjente foldeknive, som DKF betragter som en praktisk og anvendelig kniv. I vores nabolande er denne knivtype fuldt lovlig. I Sverige anbefales den som en sikker kniv, da den med en hånd kan tages fra lommen og åbnes, og man om nødvendigt kan skære sig fri fra en fastklemmt situation for eksempel ved trafikuheld, hvor sikkerhedsselen blokeres. Et flertal af de turister der besøger Danmark, og som med sig tager en lokalt lovlig foldekniv, vil stå til en alvorlig straf, hvis deres lommer bliver ransaget. Det er en utålelig forskelsbehandling af europæiske borgere. Den danske særlov stiller ikke europæiske borgere lige, og DKF anbefaler at den enhåndsbetjente foldekniv igen lovliggøres.

Dansk Knivforening har gennemgået lovforslaget for forældelsesparagraffer, men kan ikke finde sådanne. DKF mener, at almindelige borgere, der over en lang årrække uforvarende overtræder våbenloven (herunder især kapitlet om knive) står særligt udsatte, i forhold til andre lovovertrædelser, og vi forstår ikke denne udeladelse.

Dansk Knivforeningen kan kun støtte Regeringen i at stoppe rockere og andre grupperinger og deres (mis)brug af knive som våben, men må også advare imod at stramningerne kan ramme ellers retskafne borgeres lovlige brug/besiddelse af knive, hvilket vil være urimeligt.

Med venlig hilsen

Jørn Sønderskov Christensen
Formand
Dansk Knivforening

AARHUS
A. Hertzums Vej 2
Postboks 5134
8000 Aarhus C
aarhus@socialeretshjaelp.dk

KØBENHAVN
Bragesgade 10
Postboks 585
2200 KBH N
kbh@socialeretshjaelp.dk

KONTAKTOPLYSNINGER
www.socialeretshjaelp.dk
CVR-nr.: 30403258
Telefon: 70 22 93 30

Hørings svar: Ny rocker- og bandepakke: Fast greb om banderne

Tirsdag den 29. oktober 2013 fremlagde justitsminister Morten Bødskov (S) "Ny rocker- og bandepakke: Fast greb om banderne." Den Sociale Retshjælp arbejder til dagligt med bandemedlemmer og unge, som er i risiko for at blive rekrutteret til bander og finder det derfor positivt, at man fra regeringens side vælger at øge fokus på netop dette område.

Den Sociale Retshjælps arbejde består i at yde juridisk rådgivning og gældsrådgivning til blandt andet den målgruppe, som den nye rocker- og bandepakke henvender sig til. Den Sociale Retshjælp laver opsøgende arbejde igennem vores projekt på Nørrebro i København, rejseholdsbesøg på alle landets pensioner samt flere fængsler, og Den Sociale Retshjælp har derfor stor erfaring med håndteringen af denne målgruppe.

I den fremlagte rocker- og bandepakke fokuseres der på forskellige områder, herunder straffeskærpelser, skærpede regler for udgang og prøveløsladelse mv., bedre værktøjer til de involverede myndigheder, styrkelse af den forebyggende indsats og styrkelse af exit-indsatsen. I det nedenstående fremføres de problemer, som Den Sociale Retshjælp mener, er de vigtigste i den nye bandepakke i forhold til vores arbejde med denne målgruppe. Derudover fremføres der en række konkrete løsningsforslag til disse problemer.

Vedrørende skærpede regler for udgang og prøveløsladelse mv.

I forhold til de skærpede regler for udgang og prøveløsladelse mener Den Sociale Retshjælp, at der er behov for nogle fælles definitioner for at undgå, at der opstår gråzoner.

Den Sociale Retshjælp forstår, at det kan være nødvendigt at nægte bandemedlemmer udgang eller prøveløsladelse, hvis der verserer et bandeopgør. Dog kan der opstå gråzoner, når man skal definere, hvornår et bandeopgør er verserende, og hvornår det ikke er.

Ved prøveløsladelse af en person, som har stærk tilknytning til en gruppe af personer, som har begået omfattende og alvorlig kriminalitet, og vedkommende selv er idømt en længere fængselsstraf for visse former for grovere kriminalitet, vil den nye rocker- og bandepakke muliggøre at forbyde kontakt til andre fra denne gruppering under prøveløsladelsen. Den Sociale Retshjælp mener, at der her opstår gråzoner, da det kan diskuteres, hvornår et bandemedlem egentligt er i kontakt med personer fra sin gruppering, herunder om det kun er fysisk kontakt til grupperingen, som anses for kontakt. Samtidigt vil det ofte være vanskeligt for bandemedlemmer at undgå kontakt med mennesker fra sin gruppering under en prøveløsladelse, især hvis bandemedlemmet har familiemedlemmer i grupperingen, eller hvis bandemedlemmets familie bor der, hvor grupperingen holder til.

For at sikre retssikkerheden for tidligere, nuværende og fremtidige bandemedlemmer, mener Den Sociale Retshjælp, at det er centralt, at der i lovgivningen i bandepakken ikke er plads til for meget fortolkning. Er der plads til meget fortolkning i lovgivningen og ordlyden heri, kan det medføre, at der bliver taget nogle forkerte beslutninger. Den Sociale Retshjælp mener, at det nødvendigt, at der fastsættes nogle klare retningslinjer for, hvornår et bandeopgør verserer, og hvornår et bandemedlem er i kontakt med sin gruppering. Det er vigtigt, at der ikke sker vilkårlige afgørelser, og at disse afgørelser ikke er afhængige af, hvilken politikreds man er tilknyttet.

AARHUS

A. Hertzums Vej 2
Postboks 5134
8000 Aarhus C
aarhus@socialeretshjaelp.dk

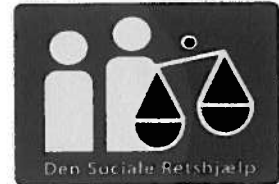
KØBENHAVN

Bragesgade 10
Postboks 585
2200 KBH N
kbh@socialeretshjaelp.dk

KONTAKTOPLYSNINGER

www.socialeretshjaelp.dk
CVR-nr.: 30403258

Telefon: 70 22 93 30

Vedrørende bedre værktøjer til de involverede myndigheder

I forhold til bedre værktøjer til de involverede myndigheder mener Den Sociale Retshjælp, at der kan være problemer med at udvide zoneforbuddet fra 500 meter til 1.000 meter, da dette i nogle tilfælde vil kunne afskære bandemedlemmer fra at kunne se deres familie.

Den Sociale Retshjælp mener, at det er vigtigt for et bandemedlem i et exit-forløb, at denne person stadig får lov til at se sin familie og venner (venner, som ikke er en del af en bande), da dette vil kunne motivere bandemedlemmet til at fortsætte sit exit, og det vil mindske bandemedlemmets risiko for recidiv. Den Sociale Retshjælp mener, at det vil være nødvendigt, at findes en alternativ løsning til zoneforbuddet.

Den Sociale Retshjælp vil foreslå, at man kunne indføre en form for aftale, hvor bandemedlemmer i exit-forløb, vil kunne melde til politiet, at de tager til for eksempel familiefødselsdag, og at de dermed kan få dispensation for i et par timer at bevæge sig inden for zonen. Dette vil gøre, at bandemedlemmet stadig vil kunne opretholde en kontakt til sin familie uden at skulle bryde zoneforbuddet. Brydes aftalen, som er indgået med politiet, skal dette naturligvis have konsekvenser for bandemedlemmet.

Vedrørende styrkelse af den forebyggende indsats

Den Sociale Retshjælp ser frem til, at regeringen ønsker at styrke den forebyggende indsats for at mindske antallet af unge, som bliver rekrutteret til rockergrupper og bander. Forslaget om at styrke indsatsen med gennemførelse af og opfølgning af bekymringssamtaler med de unge, samt forslaget om, at politiet under visse betingelser vil kunne videregive fortrolige oplysninger om unge, som er fyldt 18 år, til deres forældre, er sikkert vel ment, men Den Sociale Retshjælp vil gøre opmærksom på, at der kan opstå nogle problemer i forbindelse med gennemførelsen af disse forslag. Det er vigtigt i arbejdet med unge mennesker, især i denne risikogruppe, at være opmærksom på den sociale bagage, som den unge ofte kommer med. Der er som oftest ikke det store netværk at trække på, og i de tilfælde, hvor der er familiemæssige netværk, vil det i de fleste tilfælde være svært at samarbejde med dette netværk. Dette er oftest ikke grundet manglende vilje fra familien, men derimod manglende evne. Som nævnt kommer disse unge ofte fra en socialt belastet familie og har derfor ikke den store tiltro til "systemet". Man vil derfor kunne opleve en ligegyldighed og en manglende samarbejdsevne både fra den unge og fra dennes forældre.

Den Sociale Retshjælp kan godt forstå, at der kan være behov for at videregive fortrolige oplysninger om unge over 18 år til forældre, især i de tilfælde, hvor denne unge stadig bor hjemme ved sine forældre. Den Sociale Retshjælp vil dog foreslå, at denne videregivelse af oplysninger også foretages, når der for eksempel er tale om en ung person, som bliver sat i fængsel, og kan have brug for, at forældrene får besked om det.

Regeringen ønsker at oprette en task force under Social-, Børne- og Integrationsministeriet for at styrke kommunernes arbejde med de unge, som er i risiko for at blive banderekrutteret. Den Sociale Retshjælp vil gøre opmærksomme på, at det er vigtigt, at denne task force kommer til at bestå af nogle personer, som har en stor forståelse og erfaring med arbejdet med disse unge mennesker.

Den Sociale Retshjælp vil foreslå, at en sådan task force samarbejder med de organisationer, som i det daglige udfører opsøgende gadearbejde i de områder, hvor bander verserer, og som derfor har en finger på pulsen i forhold til disse grupper.

AARHUS

A. Hertzums Vej 2
Postboks 5134
8000 Aarhus C
aarhus@socialeretshjaelp.dk

KØBENHAVN

Bragesgade 10
Postboks 585
2200 KBH N
kbh@socialeretshjaelp.dk

KONTAKTOPLYSNINGER

www.socialeretshjaelp.dk
CVR-nr.: 30403258

Telefon: 70 22 93 30

I den forbindelse mener vi, at det er nærliggende at nævne, at Den Sociale Retshjælp udfører opsøgende gadearbejde. Dette opsøgende arbejde er hovedsageligt fokuseret på at hjælpe kriminelle eller kriminalitetstruede unge på Nørrebro i København, der ofte enten er en del af bandemiljøet, har tilknytning til dette eller har risiko for at blive rekrutteret til en bande. Vores opsøgende arbejde bliver udført af uddannede *Streetmanagers*, der har erfaringer med miljøet eller selv tidligere har været en del af miljøet og til dagligt stadig har deres gang der. Disse *Streetmanagers* har en god mulighed for at hjælpe de unge, da de kan møde dem i øjenhøjde. Hvis en task force bliver oprettet under Social-, Børne- og Integrationsministeriet, vil denne med fordel kunne samarbejde med for eksempel *Streetmanagers*.

Vedrørende styrkelse af exit-indsatsen

Den Sociale Retshjælp imødeser, at regeringen vil styrke exit-indsatsen ved at afsætte ressourcer til politikredsenes lokale exit-ender, da man ønsker at få et tættere samarbejde og sparring med kommunerne, så man kan følge op på og udvikle exit-programmerne til egnede kandidater. Den Sociale Retshjælp vil gøre opmærksom på, at det er vigtigt, at disse exit-enheder - ligesom den foreslåede task force - består af personer, som har en stor og dybdegående forståelse for målgruppen og kan møde disse personer i øjenhøjde.

Den Sociale Retshjælp vil foreslå, at disse exit-enheder både kommer til at bestå af fagfolk og af folk som aktivt arbejder og viser sig i gadebilledet, hvor banderne holder til. Sådanne exit-enheder vil med fordel kunne samarbejde med de organisationer, som i forvejen udfører opsøgende gadearbejde. Sådanne gadearbejders erfaringer vil kunne bruges, når det blandt andet skal vurderes om et rocker- eller bandemedlem er parat til at indgå i exit-forløb. Ved at samarbejde om en sådan vurdering kan det undgås, at der anvendes unødvendige ressourcer på et bandemedlem, som ikke vil eller kan gennemføre et exit-forløb. Desuden vil Den Sociale Retshjælp foreslå, at de lokale exit-enheder samarbejder tæt med den task force, som bandepakken lægger op til bliver oprettet under Social-, Børne og Integrationsministeriet.

Den Sociale Retshjælp vil foreslå, at man breder indsatsen ud i forhold til exit-indsatsen, så den ikke kun henvender sig til en smal kreds af inkarerede rockere og bandemedlemmer. Selvom det vil være dyrere at tage flere med i et exit-forløb, mener Den Sociale Retshjælp også, at det vil være en fordel i det lange løb, da de bandemedlemmer, som gennemgår et exit-forløb, i fremtiden vil være en nytte for det danske samfund i stedet for en belastning.

Vedrørende dobbeltstraf til bandemedlemmer

Som reglerne er nu, får banderegistrerede dobbeltstraf, når de begår kriminalitet. Den Sociale Retshjælp mener, at det er nødvendigt, at der fra politisk side tages stilling til, om dobbeltstraffen skal fastholdes overfor bandemedlemmer, som ønsker at indgå i et exitforløb.

Den Sociale Retshjælp vil foreslå, at dobbeltstraffen frafalder, hvis et bandemedlem indgår i et exit-forløb. Dette kan begrundes med, at bandemedlemmet ikke bør straffes som bandemedlem, hvis denne ønsker at ændre sit liv og forlade bandemiljøet. Derudover vil bandemedlemmet, hvis fængselsstraffen nedsættes, hurtigere kunne blive resocialiseret tilbage i det danske samfund til fordel for både bandemedlemmet og samfundet.

AARHUS

A. Hertzums Vej 2
Postboks 5134
8000 Aarhus C
aarhus@socialeretshjaelp.dk

KØBENHAVN

Bragesgade 10
Postboks 585
2200 KBH N
kbh@socialeretshjaelp.dk

KONTAKTOPLYSNINGER

www.socialeretshjaelp.dk
CVR-nr.: 30403258
Telefon: 70 22 93 30

Vedrørende pulje til exit-tiltag

Regeringen ønsker at oprette en pulje til finansiering af exit-tiltag, herunder blandt andet fjernelse af tatoveringer. Den Sociale Retshjælp vil gøre opmærksom på, at fjernelse af tatoveringer vil være en dyr post, som hurtigt vil kunne gøre et betydeligt indhug i en sådan pulje. Det er et krav fra politiet, at bandemedlemmer, som indgår i et exit-forløb, får fjernet deres synlige bandetatoveringer, og derfor er det nødvendigt, at der afsættes de nødvendige midler til dette. Fjernelse af bandetatoveringer vil være med til at gøre bandemedlemmers exit til bandemiljøet mere endegyldigt, og gøre det nemmere for disse at blive resocialiseret tilbage i samfundet.

Den Sociale Retshjælp vil foreslå, at man enten benytter det offentlige udstyr på hudklinikkerne rundt om i landet, eller selv investerer i noget udstyr, som kan bruges til at fjerne tatoveringer. Det er dyrt at fjerne tatoveringer, men det vil være noget, som mange exit-bandemedlemmer vil have behov for, for at kunne komme videre med deres liv.

I det ovenstående har Den Sociale Retshjælp fremført problemer og løsningsforslag i forhold til den nye rocker- og bandepakke. Den Sociale Retshjælp håber, at I vil tage dette hørings svar til efterretning.

Såfremt der er spørgsmål til ovenstående, kan Den Sociale Retshjælps Innovationsafdeling kontaktes på telefon 70 22 93 30 på hverdage fra kl. 9.00-17.00 eller via e-mail på innovation@socialeretshjaelp.dk.

Med venlig hilsen

Katharina Juhl Haslund

Politisk konsulent
Innovationsafdelingen